

**IZVJEŠĆE O PROVEDBI
NACIONALNE STRATEGIJE
JEDINSTVENE POLITIKE ZA OSOBE S
INVALIDITETOM
OD 2003. DO 2006. GODINE**

tijekom 2003. i 2004. godinu

Svibanj, 2005. godine

1. Područje djelovanja – OBITELJ I CIVILNO DRUŠTVO	6
1.1. Mjera 1. Poštivanje međunarodnih dokumenata na području skrbi o osobama s invaliditetom	6
1.2. Mjera 2. Uključivanje osoba s invaliditetom u život lokalne zajednice.....	8
1.3. Mjera 3. Kodeks pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga.....	9
1.4. Mjera 4. Financiranje udruga osoba s invaliditetom na lokalnoj razini.....	9
1.5. Mjera 5. Financiranje osnovne djelatnosti udruga osoba s invaliditetom	10
1.6. Mjera 6. Analiza stanja djece s teškoćama u razvoju u udomiteljskim obiteljima s prijedlogom mjera	12
1.7. Mjera 7. Stručna podloga za uvođenje instituta osobnog asistenta	13
1.8. Mjera 8. Program sustava psihosocijalne podrške djeci koja skrbe za roditelje s invaliditetom	14
1.9. Mjera 9. Postizanje promjene oblika skrbi u korist izvaninstitucijskih oblika .	15
1.10. Mjera 10. Pravo na «skrb u obitelji».....	16
1.11. Mjera 11. Izmjene i dopune Pravilnika o stjecanju prava na dopust do 7. godine djetetova života i pravo na rad s polovicom punog radnog vremena zbog njege djeteta s težim smetnjama u razvoju (proširenje kruga korisnika – obrtnika)	17
1.12. Mjera 12. Mogućnost služenja civilnog vojnog roka u udrugama osoba s invaliditetom	18
1.13. Mjera 13. Javna rasprava o referalnim centrima.....	18
1.14. Mjera 14. Program javnog djelovanja za sustavno i plansko informiranje o potrebama i mogućnostima osoba s invaliditetom.....	19
2. Područje djelovanja – ZDRAVLJE, ŠPORT I REKREACIJA	21
2.1. Mjera 1. Program aktivnosti za promicanje zdravlja i sprečavanje nastanka invaliditeta	21
2.2. Mjera 2. Program sustavne edukacije na razini primarne zdravstvene zaštite	22
2.3. Mjera 3. Osiguravanje zdravstvene zaštite i rehabilitacije djece s teškoćama u razvoju koja se odgajaju u redovnim, posebnim i ustanovama socijalne skrbi.....	24
2.4. Mjera 4. Usklađivanje Pravilnika o ortopedskim i drugim pomagalicama	24
2.5. Mjera 5. Poboljšanje pružanja kvalitete zdravstvene zaštite osobama s invaliditetom	25
2.6. Mjera 6. Praćenje podataka o djeci izloženoj rizicima	27
2.7. Mjera 7. Programi za uključivanja djece i mladeži s teškoćama u razvoju u izvannastavne športske i druge aktivnosti.....	29

2.8.	<i>Mjera 8. Osiguravanje dostupnosti školskih prostora za izvannastavne sportske i druge aktivnosti djece i mladih s teškoćama u razvoju</i>	30
3.	Područje djelovanja – OBRAZOVANJE	31
3.1.	<i>Mjera 1. Pedagoški standard za predškolski odgoj i naobrazbu, osnovno školstvo i srednje školstvo koji uključuju i učenike s teškoćama u razvoju</i>	31
3.2.	<i>Mjera 2. Studija o razlozima nezavršavanja srednjoškolskog obrazovanja.....</i>	31
3.3.	<i>Mjera 3. Stručna podloga za donošenje nastavnih planova i programa</i>	32
3.4.	<i>Mjera 4. Osvremenjivanje nastavnih planova i programa te rehabilitacijskih programa.....</i>	34
3.5.	<i>Mjera 5. Sustav praćenja djece s teškoćama u razvoju</i>	36
3.6.	<i>Mjera 6. Program edukacijske integracije djece s teškoćama u razvoju</i>	38
3.7.	<i>Mjera 7. Edukacija djelatnika.....</i>	38
3.8.	<i>Mjera 8. Stručna usavršavanja odgajatelja, učitelja i nastavnika</i>	40
3.9.	<i>Mjera 9. Edukacija stručnjaka i drugih zainteresiranih djelatnika o načinu provođenja inkluzije.....</i>	43
3.10.	<i>Mjera 10. Razvoj mobilnih službi podrške edukacijskoj integraciji</i>	44
3.11.	<i>Mjera 11. Edukacija osoba zaposlenih u udrugama i volontera</i>	45
3.12.	<i>Mjera 12. Poticanje volonterskog rada kao nadopunu profesionalnom timu</i>	45
4.	Područje djelovanja – PROFESIONALNA REHABILITACIJA, ZAPOŠLJAVANJE I RAD	47
4.1.	<i>Mjera 1. Plan razvoja profesionalne rehabilitacije, zapošljavanja i rada osoba s invaliditetom.....</i>	47
4.2.	<i>Mjera 2. Primjena Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom.....</i>	48
4.3.	<i>Mjera 3. Osiguranje sredstva za najpovoljnije uvjete kreditiranja samozapošljavanja osoba s invaliditetom.....</i>	49
4.4.	<i>Mjera 4. Poticanje mjera za osobe s invaliditetom u sklopu mjera i aktivnosti za poticanje malog gospodarstva</i>	50
5.	Područje djelovanja – STANOVANJE, MOBILNOST I PRISTUPAČNOST	53
5.1.	<i>Mjera 1. Osiguravanje pristupačnosti u sustavu zdravstva i opremanje rehabilitacijskih centara funkcionalnim pomagalicama</i>	53
5.2.	<i>Mjera 2. Osiguravanje pristupačnosti u sustavu znanosti, obrazovanja i športa i uvođenje elemenata informacijske podrške za gluhe i slijepe osobe u osnovnim i srednjim školama te sportskim objektima</i>	54
5.3.	<i>Mjera 3. Osiguravanje pristupačnosti u sustavu kulture.....</i>	54

5.4.	<i>Mjera 4. Osiguravanje pristupačnosti u sustavu znanosti, obrazovanja i športa</i>	56
5.5.	<i>Mjera 5. Osiguravanje pristupačnosti u sustavu turizma</i>	57
5.6.	<i>Mjera 6. Propis s posebnim oznakama hotela prilagođenih potrebama osoba s invaliditetom</i>	58
5.7.	<i>Mjera 7. Osiguravanje pristupačnosti infrastrukturnim objektima i uslugama</i>	59
5.9.	<i>Mjera 9. Osiguravanje dostupnosti javnog prijevoza osobama s invaliditetom</i>	59
5.10.	<i>Mjera 10. Program omogućavanja dostupnosti javnim prijevoznim sredstvima odnosno brodovima učenicima s teškoćama u razvoju koji pohađaju škole na kopnu.</i>	59
5.8.	<i>Mjera 8. Pravilnik o izgradnji bez zapreka</i>	64
5.11.	<i>Mjera 11. Izmjena i dopuna propisa o proračunu tako da se posebno iskazuju planirana i utrošena sredstva za uklanjanje arhitektonskih i drugih zapreka</i>	67
6.	Područje djelovanja – MIROVINSKO OSIGURANJE	68
6.1.	<i>Mjera 1. Stručna i analitička podloga o mogućnostima postupnog uvođenja invalidskog osiguranja</i>	68
6.2.	<i>Mjera 2. Zakonsko rješavanje za utvrđivanje mjerila u invalidskom osiguranju za posljedice povrede na radu i profesionalne bolesti</i>	69
6.3.	<i>Mjera 3. Noveliranje pojedinih odredbi Zakona o mirovinskom osiguranju ...</i>	70
6.4.	<i>Mjera 4. Posebne mjere za uspješno provođenje profesionalne rehabilitacije</i>	71
6.5.	<i>Mjera 5. Zakonsko rješenje za korištenje sredstava iz fondova drugog stupnja za obiteljske mirovine osoba s invaliditetom kao i za omogućavanje prava izbora na nasljeđivanje roditeljske mirovine</i>	73
7.	Područje djelovanja – SOCIJALNA POMOĆ I SKRB	75
7.1.	<i>Mjera 1. Usklađivanje položaja i zaštite vojnih i civilnih invalida rata i sudionika Drugog svjetskog rata, mirnodopskih vojnih invalida iz poraća i civilnih invalida iz Domovinskog rata</i>	75
7.2.	<i>Mjera 2. Utvrđivanje opsega i dinamike odvijanja procesa deinstitucionalizacije</i>	76
7.3.	<i>Mjera 3. Zakonsko rješenje o redefiniranju kriterija i naziva prava na osobnu invalidninu i prava na doplatak za pomoć i njegu</i>	77
7.4.	<i>Mjera 4. Stručna podloga o radu klubova za osobe s invaliditetom kao posebnog oblika rada u sustavu socijalne skrbi</i>	78
7.5.	<i>Mjera 5. Program psihosocijalne rehabilitacije u domovima socijalne skrbi</i>	78
7.6.	<i>Mjera 6. Stručni skupovi i edukativni sastanci za djelatnike u sustavu socijalne skrbi</i>	79
8.	Područje djelovanja – KOORDINACIJA I INFORMIRANJE	81

8.1.	<i>Mjera 1. Izyješće o usklađenosti važećih zakona u Republici Hrvatskoj s temeljnim međunarodnim ugovorima</i>	81
8.2.	<i>Mjera 2. Poticanje i osnaživanje rada savjetovališta na području Republike Hrvatske</i>	82
8.3.	<i>Mjera 3. Usklađivanje hrvatskog zakonodavstva i prakse zaštite invalida Domovinskog rata sa smjernicama Europske unije.....</i>	83
8.4.	<i>Mjera 4. Međuresorna koordinacija u vezi s donošenjem propisa i stručno savjetovanje svih sudionika provedbe politike za osobe s invaliditetom u četiri regionalna centra.....</i>	83
8.5.	<i>Mjera 5. Izjednačavanje prava istog naziva u nadležnosti različitih sustava ..</i>	84
8.6.	<i>Mjera 6. Usklađivanje propisa na osnovi prethodno pripremljenih odgovarajućih stručnih analiza i elaborata.....</i>	85
8.7.	<i>Mjera 7. Vođenje računa pri izradi dopisa da postupak za ostvarivanje prava osoba s invaliditetom bude što jednostavniji</i>	85
8.8.	<i>Mjera 8. Priručnik o uvjetima i načinima ostvarivanja prava osoba s invaliditetom u sustavu socijalne sigurnosti.....</i>	85
8.9.	<i>Mjera 9. Prijevodi i tiskanje međunarodnih dokumenata</i>	86
8.10.	<i>Mjera 10. Osmišljavanje javnih djelovanja za obilježavanje datuma koji su vezani uz promicanje ljudskih prava i unapređenje položaja osoba s invaliditetom ...</i>	87
9.	ZAVRŠNE ODREDNICE	91
10.	ANALIZA STANJA PROVEDBE NACIONALNE STRATEGIJE JEDINSTVENE POLITIKE ZA OSOBE S INVALIDITETOM OD 2003. GODINE DO 2006. GODINE PREMA PODRUČJU DJELOVANJA	92

1. Područje djelovanja – OBITELJ I CIVILNO DRUŠTVO

1.1. Mjera 1. Poštivanje međunarodnih dokumenata na području skrbi o osobama s invaliditetom

Mjera 1: Tijela državne uprave u suradnji s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, dužna su stvarati pretpostavke za ulazak Republike Hrvatske u Europsku uniju, poštujući pritom temeljne međunarodne dokumente na području skrbi o osobama s invaliditetom.

Nositelj mjere: **MINISTARSTVO OBITELJI, BRANITELJA I MEĐUGENERACIJSKE SOLIDARNOSTI**

■ Aktivnost 1

Izrada stručne podloge o položaju i pravima osoba s invaliditetom u Republici Hrvatskoj.

Postignuti rezultati

Izrađena je stručna podloga o pravima osoba s invaliditetom u Republici Hrvatskoj 2003. godine.

Na istu temu održan je okrugli stol.

Aktivnost realizirao Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži.

Suradne institucije

Hrvatski pravni centar

Utrošena sredstva

230.000,00 kuna

■ Aktivnost 2

Komparativna analiza hrvatskog zakonodavstva sa zakonodavstvom Europske unije.

Postignuti rezultati

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, kao i sva druga tijela državne uprave uključeno je u komparativnu analizu hrvatskog zakonodavstva sa zakonodavstvom Europske unije.

Strukture za europske integracije uspostavljene su u zakonodavnoj i izvršnoj vlasti, a one su slijedeće: Odbor za europske integracije Hrvatskog sabora, Pododbor za suradnju s europskim parlamentom Odbora za međuparlamentarnu suradnju Hrvatskog sabora, Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Europski koordinatori u tijelima državne uprave, Posebne unutarnje ustrojstvene jedinice u tijelima državne uprave zadužene za poslove vezane uz proces europskih integracija, Radne skupine za usklađivanje zakonodavstva Republike Hrvatske s *acquis communautaire*om, Posebne radne skupine Vlade Republike Hrvatske i Županijski savjeti za europske integracije – strukture za europske integracije na razini jedinica regionalne (područne) samouprave.

Središnje tijelo državne uprave zaduženo za unutarnju koordinaciju procesa europskih integracija predstavlja Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija. Navedeno

Ministarstvo je zaduženo za koordinaciju sektorskog i političkog dijela procesa europskih integracija. U svrhu čvršće povezanosti svih tijela državne uprave u procesu europskih integracija, svako tijelo državne uprave imenovalo je koordinatora koji je odgovoran za ukupno funkcioniranje tog tijela državne uprave u procesu približavanja Europskoj uniji. Također, u većini tijela državne uprave osnovane su i posebne unutarnje ustrojstvene jedinice zadužene za poslove vezane uz proces europskih integracija. Na navedeni način stvorena je institucionalna mreža za proces europskih integracija i osigurano je da svako tijelo državne uprave preuzima potpunu odgovornost za odvijanje procesa europskih integracija u poslovima iz svog djelokruga.

Osnovane su i stalne radne skupine za usklađivanje zakonodavstva Republike Hrvatske s *acquis communautaire*om. Njihovi zadaci su: 1. praćenje mjera predviđene Planom provedbe sporazuma i predlaganje novih mjera u Planu provedbe sporazuma, predlaganje mjera potrebnih za izradu nacarta prijedloga propisa; 2. sudjelovanje u usklađivanju zakonodavstva praćenjem dinamike usklađivanja zakonodavstva, ocjenjivanjem usklađenosti pojedinog pravnog propisa iz djelokruga nadležne Radne skupine prije upućivanja u vladinu proceduru te davanjem preporuka u smislu kvalitetnih zakonskih rješenja; 3. sudjelovanje u godišnjem ciklusu izrade nacionalnog programa; 4. ocjena nacarta stajališta za potrebe sastanka Privremenog odbora po stupanju na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i Vijeća za stabilizaciju i pridruživanje.

Treba istaknuti da se cijeli proces europskih integracija odvija na temelju dvaju dokumenata, Planu provedbe Sporazuma i Nacionalnom programu za pridruživanje Europskoj uniji.

U svrhu učinkovitije koordinacije procesa europskih integracija s jedinicama regionalne i lokalne samouprave, Ministarstvo za europske integracije je potaknulo osnivanje Županijskih savjeta za europske integracije. Županijski savjet za europske integracije okuplja službenike Poglavarstva i predstavnike gospodarstva, a na županijskoj razini njegova je zadaća da pokreće inicijative, služi kao informacijska i referentna točka za pitanja europskih integracija, potiče i koordinira sudjelovanje djelatnika lokalne uprave i samouprave u različitim obrazovnim programima vezanim uz europske integracije, prikuplja podatke o projektima za razvoj gospodarstva, komunalnim i infrastrukturnim zahvatima koji bi mogli konkurirati za (su)financiranje iz fondova Europske unije. Ministarstvo europskih integracija godišnje financira rad Županijskih savjeta za europske integracije, a iznosi koji se dodjeljuju ovise o planiranim aktivnostima za tekuću godinu.

Temeljem Zaključaka Solunske agende i otvaranjem programa pomoći u okviru Ureda tehničke pomoći Opće uprave za proširenje, (Technical Assistance and Information Exchange unit - u daljnjem tekstu: TAIEX) za države Procesu stabilizacije i pridruživanja, Ured TAIEX je službeno zatražio popunjavanje navedene baze s podacima o usklađivanju zakonodavstva Republike Hrvatske s propisima Europske Unije. Predstavnici tijela državne uprave zaduženi za popunjavanje baze podataka TAIEX Progress Editor popunjavaju bazu podataka usvojenim zakonskim i podzakonskim aktima koji su bili predviđeni Nacionalnim programom za pridruživanje Republike Hrvatske Europskoj Uniji za 2003. i 2004. godinu. U bazu podataka unose se i propisi doneseni 2003. i 2004. godine, koji nisu bili predviđeni Nacionalnim programima, a s kojima se također obavljalo usklađivanje s propisima Europske unije.

Sukladno obvezi popunjavanja baze podataka Progress Editor usvojenim zakonskim i podzakonskim aktima, kao i zakonskim i podzakonskim aktima čije donošenje je

predviđeno Nacionalnim programom za pridruživanje Republike Hrvatske Europskoj uniji tijekom 2005. godine na nivou Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti u bazu podataka unesen je Zakon o izmjenama i dopunama zakona o doplatku na djecu, čiji je nacrt Prijedloga zakona upućen Vladi Republike Hrvatske, dana 25. travnja 2005. godine, dakle u II kvartalu.

Suradne institucije

Sva tijela državne uprave, lokalna uprava i samouprava

Utrošena sredstva

1.2. Mjera 2. Uključivanje osoba s invaliditetom u život lokalne zajednice

Mjera 2: Tijela državne uprave, u suradnji s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, udrugama osoba s invaliditetom, udrugama koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom i drugim organizacijama, dužna su aktivno sudjelovati pri uključivanju osoba s invaliditetom u život lokalne zajednice, poštujući pritom pravo izbora osoba s invaliditetom te odabir načina života prema vlastitim kriterijima i vrijednosnom sustavu.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO OBITELJI, BRANITELJA I MEĐUGENERACIJSKE SOLIDARNOSTI

■ Aktivnost

Uključivanje osoba s invaliditetom u život lokalne zajednice.

Postignuti rezultati

Osobe s invaliditetom u Republici Hrvatskoj imaju pravo i aktivno sudjeluju u kreiranju društvene, socijalne i kulturne politike. Proces ostvarivanja jednakih mogućnosti je obveza svih članova – čimbenika društvene zajednice, ali i obveza osoba s invaliditetom u preuzimanju svoje pune odgovornosti.

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti tijekom 2004. godine raspodjelom sredstava iz državnog proračuna i sredstava iz dijela prihoda od igara na sreću financijski podupire aktivnosti nevladinih organizacija osoba s invaliditetom i onih koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom uključujući primjerice direktnu potporu korisnicima, organiziranje radionica i seminara, kampanja za podizanje svijesti javnosti, obrazovanja, istraživanja, treninga, a čime se potiče uključivanje osoba s invaliditetom u život lokalne zajednice. Također podupire projekte koji uključuju suradnju različitih organizacija, međunarodnu suradnju između tijela državne uprave, nevladinih udruga, te znanstvenih institucija.

Suradne institucije

Lokalna i područna (regionalna) samouprava, udruge osoba s invaliditetom, udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom i druge organizacije.

Utrošena sredstva

državni proračun	=	1.459.960,00
lutrijska sredstva	=	7.080.738,77
ukupno	=	8.540.698,77

1.3. Mjera 3. Kodeks pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga

Mjera 3: Ured Vlade Republike Hrvatske za udruge u suradnji s resornim tijelima, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, udrugama osoba s invaliditetom i udrugama koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom do kraja ožujka 2003. godine izradit će, u skladu s člankom 23. Zakona o udrugama («Narodne novine», br. 88/01) Kodeks pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga, koji će na prijedlog Vlade Republike Hrvatske donijeti Hrvatski sabor.

Nositelj mjere: URED VLADE REPUBLIKE HRVATSKE ZA UDRUGE

■ Razlog neprovođenja

Ured Vlade Republike Hrvatske za udruge u svom izvješću navodi da je na sjednici Koordinacije za društvene djelatnosti i ljudska prava, održanoj 15. siječnja 2004. godine zaključeno da će nositelj izrade Kodeksa pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga biti Središnji državni ured za upravu. Središnji državni ured za upravu prikupio je mišljenja svih tijela državne uprave te će Prijedlog Kodeksa uputiti na usvajanje Vladi Republike Hrvatske. Ured, ujedno, izvještava da nisu provedene mjere iz njihove nadležnosti budući je tek 29. prosinca 2004. godine imenovana predstojnica.

1.4. Mjera 4. Financiranje udruga osoba s invaliditetom na lokalnoj razini

Mjera 4: Ministarstvo pravosuđa i Ministarstvo financija u suradnji s Ministarstvom zdravstva i socijalne skrbi, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, udrugama osoba s invaliditetom i udrugama koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom do kraja 2003. godine predložiti će izmjene i dopune Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi i Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kojima će se u djelokrugu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ugraditi obveza poduzimanja mjera za podupiranje programskih aktivnosti u korist osoba s invaliditetom, te potpomaganje i financiranje rada udruga osoba s invaliditetom i udruga koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO PRAVOSUĐA

■ **Razlog neprovođenja**

Donošenje zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi nije u djelokrugu Ministarstva pravosuđa već Središnjeg državnog ureda za upravu, a donošenje Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u djelokrugu je Ministarstva financija.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO FINANCIJA

■ **Razlog neprovođenja**

Nisu provedene izmjene i dopune navedenog zakona jer sustav financiranja to ne omogućava te Ministarstvo financija predlaže da jedinice lokalne i područne samouprave izdvoje veća sredstva iz svojih proračuna za financiranje rada udruga osoba s invaliditetom.

1.5. Mjera 5. Financiranje osnovne djelatnosti udruga osoba s invaliditetom

Mjera 5: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi u suradnji s Uredom Vlade Republike Hrvatske za udruge, udrugama osoba s invaliditetom i udrugama koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom pripremit će do kraja ožujka 2003. godine prijedlog Vladi Republike Hrvatske o financiranju osnovne djelatnosti udruga osoba s invaliditetom i udruga koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom na svim razinama njihova djelovanja.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

■ **Aktivnost 1**

Izrada i donošenje kriterija za raspodjelu sredstava od igara na sreću za 2003. godinu i raspisivanje natječaja za prijavu projekata za sufinanciranje sredstvima od igara na sreću.

Postignuti rezultati – 2003. godina

Raspodjela sredstava od igara na sreću sukladno Zakonu o igrama na sreću i nagradnim igrama («Narodne novine», br. 83/03) i Uredbi o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću («Narodne novine», br. 68/03).

Suradne institucije

Utrošena sredstva

5.582,72 kuna

Postignuti rezultati – 2004. godina

Raspodjela sredstava od igara na sreću sukladno Zakonu o igrama na sreću i nagradnim igrama («Narodne novine», br. 83/03) i Uredbi o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću («Narodne novine», br. 44/04).

Suradne institucije

Utrošena sredstva

31.960,04 kuna

■ Aktivnost 2

Formiranje stručnih radnih skupina za ocjenu prijavljenih projekata i zaključivanje ugovora s udrugama osoba s invaliditetom o uporabi odobrenih sredstava.

Postignuti rezultati – 2003. godina

Raspodjela sredstava iz dijela prihoda od igara na sreću za osnovnu djelatnost nacionalnih saveza, za projekte udruga osoba s invaliditetom, te za građevinske investicije, odnosno adaptacije.

Suradne institucije

Predstavnici tijela državne uprave, stručno-znanstvenih institucija, predstavnici udruga osoba s invaliditetom i udruga koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom.

Utrošena sredstva

Kapitalna ulaganja = 8.536.340,40 kn

Nacionalni savezi = 16.731.227,25 kn

Dug iz 2002. = 613.950,00 kn

Utrošena sredstva ukupno: 25.881.517,68 kn

Postignuti rezultati – 2004. godina

Raspodjela sredstava iz dijela prihoda od igara na sreću za osnovnu djelatnost nacionalnih saveza, za projekte udruga osoba s invaliditetom, te za građevinske investicije, odnosno adaptacije i projekte u svrhu obilježavanja 10. obljetnice Međunarodne godine obitelji u Republici Hrvatskoj.

Suradne institucije

Predstavnici tijela državne uprave, stručno-znanstvenih institucija, predstavnici udruga osoba s invaliditetom i udruga koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom.

Utrošena sredstva

Isplaćeno u 2004. = 4.303.792,40 kn

Isplaćeno u 2005. = 15.081.958,00 kn

Utrošena sredstva ukupno: 19.385.750,40 kn

■ Aktivnost 3

a) Formiranje stručnih radnih skupina za ocjenu prijavljenih višegodišnjih programa i projekata, te zaključivanje ugovora s udrugama osoba s invaliditetom o uporabi sredstava iz državnog proračuna za 2003. godinu temeljem Zaključka Vlade Republike Hrvatske od 18. travnja 2002. godine i Zaključka Vlade RH od 27. veljače 2003. godine.

b) Raspodjela sredstava za osnovnu djelatnost deset nacionalnih saveza iz državnog proračuna za 2003. godinu temeljem Zaključka Vlade Republike Hrvatske od 18. travnja 2002. godine.

Postignuti rezultati – 2003. godine

Raspodjela sredstava iz državnog proračuna za 2003. godinu za osnovnu djelatnost nacionalnih saveza i za višegodišnje programe i projekte udruga osoba s invaliditetom.

Suradne institucije

Predstavnici tijela državne uprave, stručno-znanstvenih institucija, predstavnici udruga osoba s invaliditetom i udruga koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom.

Utrošena sredstva

Osnovna djelatnost	=	3.917.139,55 kn
<u>Višegodišnji programi</u>	=	<u>4.375.440,31 kn</u>
Utrošena sredstva ukupno:		8.292.579,86 kn

Postignuti rezultati – 2004. godine

Raspodjela sredstava iz državnog proračuna za 2004. godinu za osnovnu djelatnost nacionalnih saveza i za višegodišnje programe udruga osoba s invaliditetom.

Suradne institucije

Utrošena sredstva

Osnovna djelatnost	=	3.917.139,55 kn
<u>Višegodišnji programi</u>	=	<u>3.738.250,00 kn</u>
Utrošena sredstva ukupno:		7.655.389,55 kn

1.6. Mjera 6. Analiza stanja djece s teškoćama u razvoju u udomiteljskim obiteljima s prijedlogom mjera

Mjera 6: Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži u suradnji s Ministarstvom rada i socijalne skrbi, udrugama osoba s invaliditetom i udrugama koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom do kraja siječnja 2003. godine izradit će analizu stanja s prijedlogom mjera u vezi s kvalitetom života djece s teškoćama u razvoju u udomiteljskim obiteljima.

- **Napomena:** Budući je mjera u potpunosti realizirana prije donošenja Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i državnih upravnih organizacija („Narodne novine“, broj 199/03.), naziv državne upravne organizacije i ministarstva u ovom izvještaju nije promijenjen sukladno navedenom Zakonu.

Nositelj mjere: DRŽAVNI ZAVOD ZA ZAŠTITU OBITELJI, MATERINSTVA I MLADEŽI

■ *Aktivnost*

Analiza stanja.

Postignuti rezultati

Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži izradilo je analizu stanja s prijedlogom mjera u vezi s kvalitetom života djece s teškoćama u razvoju u udomiteljskim obiteljima. Cilj analize bilo je ispitivanje kvalitete života udomljene djece s teškoćama u razvoju kroz objektivne i subjektivne značajke kako bi se sagledalo u kojoj mjeri djeca imaju zadovoljene osnovne životne potrebe i koliko se ostvaruju sva njihova prava. Time se pruža uvid u cjelokupno postojeće stanje udomiteljstva te se daju smjernice za kvalitetniji život djece s teškoćama u razvoju i kvalitetniju buduću organizaciju službi podrške ne samo djeci nego i udomiteljskim obiteljima u lokalnim sredinama. Istraživanje je uključivalo 121 udomitelja i 218 udomljene djece s teškoćama u razvoju.

Suradne institucije

Udruga za promicanje inkluzije.

Utrošena sredstva

200.820,80 kuna

1.7. Mjera 7. Stručna podloga za uvođenje instituta osobnog asistenta

Mjera 7: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti u suradnji s nadležnim tijelima državne uprave, udrugama osoba s invaliditetom i udrugama koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom do kraja 2004. godine izradit će stručnu podlogu u svrhu uvođenja instituta osobnog asistenta za osobe s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta te predložiti odgovarajuće zakonsko rješenje.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO OBITELJI, BRANITELJA I MEĐUGENERACIJSKE SOLIDARNOSTI

■ Aktivnost

Izrada stručne podloge u svrhu uvođenja instituta osobnog asistenta.

Postignuti rezultati

Osnovana je Stručna radna skupina s ciljem izrade stručne podloge u svrhu uvođenja instituta osobnog asistenta za osobe s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta te prijedlogom odgovarajućeg zakonskog rješenja. Stručna radna skupina je na sastancima raspravljala i predložila definicije za izradu kriterija o ostvarivanju prava na institut osobnog asistenta, utvrđivala potrebe uvođenja istog po pojedinim vrstama oštećenja, prezentirala materijal o švedskom modelu osobnog asistenta, iznijela iskustva o izboru, načinu i postupku ostvarivanja prava hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata na njegovatelja te prava osoba koje pružaju njegu i pomoć hrvatskim ratnim vojnim invalidima iz Domovinskog rata, te su iznijeta osobna iskustva sudionika projekta Neovisnog življenja putem ilustrativnih prikaza.

U tijeku je izrada kriterija i određivanje uvjeta za obavljanje poslova osobnog asistenta kroz komparaciju primjera reguliranja instituta osobnog asistenta u međunarodnim zakonima. Također je izrađen upitnik s ciljem prikupljanja prijedloga za izradu nacrtu zakona za osobnog asistenta koji je upućen članovima Stručne radne skupine.

Suradne institucije

Tijela državne uprave, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom.

Utrošena sredstva

4.250,00 kuna

1.8. Mjera 8. Program sustava psihosocijalne podrške djeci koja skrbe za roditelje s invaliditetom

Mjera 8: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti do kraja 2004. godine izradit će program sustavne psihosocijalne podrške djeci koja skrbe za roditelje s invaliditetom.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO OBITELJI, BRANITELJA I MEĐUGENERACIJSKE SOLIDARNOSTI

■ Aktivnost 1

Analiza potreba djece roditelja s invaliditetom.

Postignuti rezultati

Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu - Studijski centar socijalnog rada u suradnji s Povjerenstvom Vlade Republike Hrvatske za osoba s invaliditetom, proveo je istraživanja pod nazivom «Činitelji rizika i činitelji zaštite u odrastanju djece roditelja s invaliditetom». Cilj istraživanja bio je utvrđivanje psihosocijalne potrebe djece roditelja s invaliditetom.

Suradne institucije

Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu - Studijski centar socijalnog rada.

Utrošena sredstva

51.950,00 kuna

■ Aktivnost 2

Izrada programa sustavne psihosocijalne podrške djeci koja skrbe za roditelje s invaliditetom.

Postignuti rezultati

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti zadužilo je Centar za rehabilitaciju Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta da na temelju istraživanja Studijskog centra za socijalni rad, pod nazivom «Činitelji rizika i činitelji zaštite u odrastanju djece roditelja s invaliditetom», izradi program sustavne psihosocijalne podrške djeci koja skrbe za roditelje s invaliditetom. Na temelju programa provest će se pilot projekt Psihosocijalne podrške djeci koja skrbe za roditelje s invaliditetom i članovima njihovih obitelji.

Suradne institucije

Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu - Studijski centar socijalnog rada, Centar za rehabilitaciju Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta, stručnjaci različitih profila sukladno potrebama djece.

Utrošena sredstva:

- Planirana sredstva za 2005. godinu:
122.240,00 kuna

1.9. Mjera 9. Postizanje promjene oblika skrbi u korist izvaninstitucijskih oblika

Mjera 9: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi do kraja 2006. godine omogućit će postizanje promjene u omjeru između institucijskih i izvaninstitucijskih oblika skrbi u korist izvaninstitucijskih oblika u domovima socijalne skrbi, uključujući poludnevne i dnevne boravke.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

■ Aktivnost 1

Pružanje izvaninstitucijskih usluga u lokalnoj zajednici.

Postignuti rezultati

Smanjivanje broja smještenih korisnika u domovima i povećanje broja korisnika koji se koriste uslugama dnevnog boravka, pomoći i njege u kući, skrbi u obitelji, samostalnog stanovanja, te drugih izvaninstitucijskih oblika.

Suradne institucije

Ustanove socijalne skrbi, tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave, tijela lokalne uprave, nevladine organizacije za osobe s invaliditetom i nevladine organizacije koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom.

Utrošena sredstva

■ **Aktivnost 2**

Potaknuti uključivanje lokalne zajednice u proces deinstitucionalizacije u smislu osiguranja izvaninstitucijskih usluga.

Postignuti rezultati

Radi zadovoljavanja optimalnih životnih potreba osoba s tjelesnim ili mentalnim oštećenjem u konkretnoj lokalnoj sredini, te nastojanja da se izvaninstitucijski oblik skrbi proširi na cijelu Hrvatsku, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi dalo je odobrenje za osnivanje Doma za samostalno stanovanje za pružanje skrbi izvan vlastite obitelji u izvaninstitucijskim uvjetima u Osijeku, Bjelovaru i Slavonskom Brodu, a ujedno je proširen kapacitet Doma za samostalno stanovanje u Zagrebu. Nadalje, povećan je kapacitet za pružanje usluga socijalne skrbi u okviru cjelodnevnog i poludnevnog boravka korisnika s tjelesnim ili mentalnim oštećenjem u Kaštel Štafiliću, Čakovcu i Zagrebu. Također je novim općim aktima kojima se uređuje unutarnji ustroj i sistematizacija radnih mjesta u pojedinim domovima socijalne skrbi, čiji je osnivač Republika Hrvatska, predviđeno zapošljavanje radnika za obavljanje stručnog defektološkog postupka u obitelji (patronaža), koji uključuje individualni rad, a ujedno i edukaciju roditelja, što zasigurno daje najbolje rezultate.

Suradne institucije

Ustanove socijalne skrbi, tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave, tijela lokalne uprave, nevladine organizacije za osobe s invaliditetom i nevladine organizacije koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom.

Utrošena sredstva

u 2003.	=	16.160.801,17 kn
u 2004.	=	18.077.037,12 kn
Utrošena sredstva ukupno:		34.237.838,29 kn

1.10. Mjera 10. Pravo na «skrb u obitelji»

<i>Mjera 10: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi do kraja 2003. godine izradit će zakonsko rješenje u vezi s uvođenjem novog prava »skrb u obitelji« (patronaža).</i>

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

■ **Razlog neprovođenja**

Napominjemo da Zakonom o socijalnoj skrbi nije propisano pravo na «skrb u obitelji» (patronaža) radi nedostatnih financijskih sredstava koja su se trebala osigurati u državnom proračunu. No, bez obzira na navedeno valja istaknuti da je djeci s invaliditetom, osim skrbi izvan vlastite obitelji, u okviru sustava socijalne skrbi omogućena stručna podrška u obitelji. Takav oblik podrške provodi se već od 1980. godine u sklopu doma socijalne skrbi za osobe s mentalnom retardacijom. Trenutačno program provodi 7 defektologa kojim je obuhvaćeno 35-ero djece predškolske dobi. Stručna se podrška odnosi na poticanje razvoja sposobnosti djeteta u skladu s

psihofizičkim osobinama i životnom dobi, usvajanje oblika ponašanja koji omogućavaju uspješnu socijalizaciju, te pružanje pomoći obitelji radi boljeg razumijevanja prirode oštećenja njihova djeteta uz jasne upute o konkretnim metodički razrađenim postupcima za rad s djetetom. Na taj se način educira roditelj da u obavljanju svakodnevnih aktivnosti pomogne djetetu pri usvajanju određenih spoznaja kako bi se što prije, spremnije i aktivnije moglo uključiti u društvenu zajednicu kao ravnopravan član društva. Takav oblik podrške obitelji ima istovremeno za cilj ostanak djeteta u biološkoj obitelji i prevenciju institucionalizacije.

Naime, ovaj oblik podrške provodi se u sklopu pojedinih domova socijalne skrbi za osobe s invaliditetom (Centar za rehabilitaciju «Zagreb», Centar za odgoj i obrazovanje «Velika Gorica», Dnevni centar za radnu terapiju i rehabilitaciju «Mala kuća»).

1.11. Mjera 11. Izmjene i dopune Pravilnika o stjecanju prava na dopust do 7. godine djetetova života i prava na rad s polovicom punog radnog vremena zbog njege djeteta s težim smetnjama u razvoju (proširenje kruga korisnika – obrtnika)

Mjera 11: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi do kraja 2003. godine izradit će izmjene i dopune Pravilnika o stjecanju prava na dopust do sedme godine djetetova života i prava na rad s polovicom punog radnog vremena zbog njege djeteta s težim smetnjama u razvoju u vezi s proširenjem kruga korisnika - obrtnika i osoba koje samostalno obavljaju profesionalnu djelatnost.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

■ Aktivnost

Postignuti rezultati

Mjera realizirana.

Temeljem Pravilnika iz 2003. godine povećao se krug korisnika prava na dopust do sedme godine djetetova života ili prava na rad s polovicom punog radnog vremena radi njege djeteta s težim smetnjama u razvoju.

Suradne institucije

Utrošena sredstva

- u 2003.	=	95.725.597,00 kn
- u 2004.	=	103.881.927,00 kn
<u>Utrošena sredstva ukupno:</u>		<u>199.607.524,00 kn</u>

1.12. Mjera 12. Mogućnost služenja civilnog vojnog roka u udrugama osoba s invaliditetom

Mjera 12: Ministarstvo pravosuđa u suradnji s Ministarstvom zdravstva i socijalne skrbi dovršit će do kraja ožujka 2003. godine postupak pripreme za donošenje propisa kojima će se otvoriti mogućnost služenja civilnog vojnog roka radi povećanja broja korisnika - udruga osoba s invaliditetom.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO PRAVOSUĐA

■ Aktivnost

Izrada i donošenje Zakona o civilnoj službi objavljen u Narodnim novinama broj 25/3.

Postignuti rezultati

Donošenjem navedenog zakona u cijelosti je ostvarena svrha mjere.

Suradne institucije

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi.

Utrošena sredstva

Suradna institucije: MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

■ Aktivnost

Postignuti rezultati

Mjera realizirana.

Donijet je novi Pravilnik o određivanju pravnih osoba i tijela u kojima se obavlja civilna služba u Republici Hrvatskoj, čime je otvorena mogućnost obavljanja civilne službe u udrugama za socijalnu i humanitarnu djelatnost, među kojima su i udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom.

Suradne institucije

Utrošena sredstva

Honorari povjerenstvu u 2003.	=	137.628,00 kn
Honorari povjerenstvu u 2004.	=	80.258,00 kn
Utrošena sredstva ukupno:		212.886,00 kn

1.13. Mjera 13. Javna rasprava o referalnim centrima

Mjera 13: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi do kraja 2003. godine organizirat će javnu raspravu u vezi s osnivanjem referalnih centara, te stručnih službi podrške osobama u obitelji koje bi ujedno mogle djelovati i kao agencije za samostalno stanovanje i zapošljavanje osoba s invaliditetom u cilju deinstitucionalizacije i inkluzije.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

■ **Aktivnost**

Postignuti rezultati

Mjera realizirana.

Reforma sustava socijalne skrbi uslijedila je kao odgovor na potrebu za sustavnim promjenama u području socijalne skrbi, s ciljem kritičkog preispitivanja funkcioniranja postojećeg sustava, te izrade prijedloga za poduzimanje reformskih zahvata u svrhu racionalizacije, poboljšanja učinkovitosti i modernizacije sustava socijalne skrbi. U sklopu projekta reforme sustava socijalne skrbi, koji uključuje i proces deinstitutionalizacije, održane su radionice u vezi s modelom novog sustava socijalne skrbi na kojima su sudjelovala tijela državne uprave i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, znanstvenih i stručnih institucija, ustanova socijalne skrbi, organizacija civilnog društva i sindikata. Nakon izrade završnog izvješća s prijedlozima i preporukama za provođenje reforme sustava socijalne skrbi, model reformiranog sustava predstavljen je i široj javnosti.

Suradne institucije

Utrošena sredstva

- u 2003. = 814.872,57 kn

- u 2004. = 843.824,30 kn

Utrošena sredstva ukupno: 1.658.696,87 kn

1.14. Mjera 14. Program javnog djelovanja za sustavno i plansko informiranje o potrebama i mogućnostima osoba s invaliditetom

Mjera 14: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti u suradnji s Povjerenstvom Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom izradit će program djelovanja u skladu s kojim će sustavno i planski najmanje dva puta godišnje putem medija (radio, TV, tisak) davati informacije o potrebama i mogućnostima osoba s invaliditetom u svrhu senzibilizacije javnosti.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO OBITELJI, BRANITELJA I MEĐUGENERACIJSKE SOLIDARNOSTI

■ **Aktivnost**

Informiranje osoba s invaliditetom te senzibilizacija javnosti o potrebama i mogućnostima osoba s invaliditetom.

Postignuti rezultati

Dostupnost informacija osobama s invaliditetom osigurava se podupiranjem programa i projekata nevladinih organizacija osoba s invaliditetom i organizacija koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom. U tu svrhu u državnim tijelima pojedini odjeli

svoje programske aktivnosti usmjeravaju na afirmaciju prava, praćenje politike, unapređenje politike i informiranje osoba s invaliditetom.

S istim ciljem u Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti djeluju Odjel za osobe s invaliditetom i Odjel dokumentacije, publicistike i bibliotekarskih poslova koji obavlja poslove publiciranja i distribucije literature, brošura, priručnika i drugih materijala namijenjenih promicanju i afirmaciji prava djece, mladih, obitelji, osoba s invaliditetom i starijih osoba. Također se bave prevodenjem, publiciranjem i distribucijom međunarodnih dokumenata usmjerenih promicanju i afirmaciji prava istih.

Kontinuiranim prisustvom u medijima čelni ljudi državnih tijela, lokalne i područne (regionalne) samouprave, aktivno sudjeluju u informiranju javnosti i senzibilizaciji iste o pravima, mogućnostima i potrebama osoba s invaliditetom u Republici Hrvatskoj.

Vlada kroz programe javnog priopćavanja o akcijama koje se poduzimaju u korist osoba s invaliditetom informira javnost o potrebama i mogućnostima osoba s invaliditetom te utječe na promjenu stavova društva i razvoj svijesti.

Povjerenstvo Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom, u suradnji s udrugama osoba s invaliditetom i udrugama koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom svake godine organizira akcije obilježavanja datuma koji su vezani uz promicanje ljudskih prava i unapređenje položaja osoba s invaliditetom.

Sabor Republike Hrvatske 1996. godine donio je Odluku o proglašenju «Dana bijelog štapa» («Narodne novine», br. 54/96.) kojom se 15. listopada proglašava «Danom bijelog štapa».

Vlada Republike Hrvatske podržala je zahtjev gluhih osoba za prevodenjem TV-programa na znakovni jezik, financirala knjižnicu za slijepe osobe, financira bibliobus za osobe s tjelesnim invaliditetom.

Senzibiliziranje javnosti vrši se permanentno i putem raznih akcija (npr. «Dajmo da čuju»).

Suradne institucije

Tijela državne uprave, lokalne i područne (regionalne) samouprave, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom.

Utrošena sredstva

U 2004. godini 1.155.011,74 kuna

2. Područje djelovanja – ZDRAVLJE, ŠPORT I REKREACIJA

2.1. Mjera 1. Program aktivnosti za promicanje zdravlja i sprečavanje nastanka invaliditeta

Mjera 1: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi u suradnji s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje do kraja 2004. godine izradit će program aktivnosti u svrhu povećanja broja preventivnih pregleda osiguranih osoba, te i nadalje kontinuirano provoditi preventivne programe u cilju promicanja zdravlja i sprečavanja nastanka invalidnosti i težih oštećenja organizma.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

■ **Aktivnost 1**

Preventivne aktivnosti odvijaju se u okviru različitih programa i projekata koje provodi Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi i cjelokupni zdravstveni sustav na svim razinama sukladno Planu i programu mjera zdravstvene zaštite. Dio programa obuhvaća i područje međuresorskih aktivnosti od kojih izdvajamo Nacionalni program o sigurnosti na cestama, Nacionalni program za djecu, Nacionalni program za mlade i dr. Za potrebe provođenja tih aktivnosti iz Nacionalne strategije jedinstvene politike za osobe s invaliditetom od 2003. do 2006. godine Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi je formiralo *Radnu grupu za povećanje broja preventivnih pregleda i praćenje djece s povećanim rizicima.*

Postignuti rezultati

Kako bi se razradile mogućnosti povećanja broja preventivnih pregleda u primarnoj zdravstvenoj zaštiti i za potrebe uvođenja registra «neurorizične djece» realiziran je pilot projekt praćenja 1500 djece na području Grada Zagreba i 500 djece na području Rijeke. Projekt je završen u prosincu 2004. godine, a rezultati projekta utvrdit će potrebe za eventualnim promjenama pri izradi novog Plana i programa mjera zdravstvene zaštite.

Suradne institucije

Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Klinika za dječje bolesti Zagreb, Grad Zagreb, Klinički bolnički centar Rijeka.

Utrošena sredstva

50.000,00 kuna

■ **Aktivnost 2**

Obilježavanje Svjetskog dana zdravlja 07. travnja 2004. godine s temom «Sigurnost na cesti nije slučajnost».

Postignuti rezultati

Sukladno dostavljenim programima obilježavanje je provedeno u svim županijama, tiskani su i distribuirani promotivni materijali, prezentacija u medijima i centralno obilježavanje u Gradu Zagrebu.

Suradne institucije

Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Ured Svjetske zdravstvene organizacije, Gradski ured za zdravstvo, rad i socijalnu skrb Grada Zagreba.

Utrošena sredstva

12.000,00 kuna

■ ***Aktivnost 3***

Obilježavanje Svjetskog dana osoba s invaliditetom 3. prosinca 2004. godine (promocija na Cvjetnom trgu, edukativni program u Klinici za dječje bolesti).

Postignuti rezultati

Edukacija i senzibilizacija opće populacije, suradnja s međunarodnim institucijama i promocija preventivnih programa.

Suradne institucije

Akademija za razvojnu rehabilitaciju, HURDOS, Klinika za dječje bolesti Zagreb.

Utrošena sredstva

20.280,00 kuna

2.2. Mjera 2. Program sustavne edukacije na razini primarne zdravstvene zaštite

Mjera 2: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi u suradnji sa stručnjacima, udrugama osoba s invaliditetom i udrugama koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom do kraja 2003. godine izradit će program sustavne edukacije na nivou primarne zdravstvene zaštite radi edukacije o posebnostima bolesti i stanja, te osposobljavanja za rješavanje problema vezanih uz rad s osobama s invaliditetom i kontinuirano ga provoditi.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

■ ***Aktivnost 1***

Izrađen je nacrt modela kontinuiteta rada i prioriternih sadržaja za programe sustavne edukacije na razini primarne zdravstvene zaštite. Na temelju ovog nacrta organizirana je prva edukaciju u obliku seminara na nivou primarne zdravstvene zaštite u razdoblju od prosinca 2003. do ožujka 2004. godine.

Postignuti rezultati

Ukupno je održano 5 seminara u Zagrebu (2), Rijeci, Osijeku i Splitu. Teme predavanja bile su: Nacionalna strategija jedinstvene politike za osobe s invaliditetom od 2003. do 2006. godine, Registar osoba s invaliditetom, Prijedlozi preventivnih programa – mjere zdravstvene zaštite i Potreba edukacije na temu «neurorizičnog djeteta». Na temelju prezentiranih predavanja izrađena je brošura «Hrvatski registar osoba s invaliditetom – Uloga primarne zdravstvene zaštite» koji je distribuiran svim liječnicima opće prakse. Obradena je anketa o provedenoj edukaciji i distribuiranoj brošuri.

Suradne institucije

Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Ured za zdravstvo, rad i socijalnu skrb Grada Zagreba (za područje Zagreba), Klinika za dječje bolesti Zagreb i Klinički bolnički centra Rijeka.

Utrošena sredstva

61.000,00 kuna

■ Aktivnost 2

Odjel za prevenciju invaliditeta Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo preveo je 2003. godine Međunarodnu klasifikaciju funkcioniranja, invaliditeta i zdravlja Svjetske zdravstvene organizacije. Izvršena je lektura prijevoda, no zbog pomanjkanja financijskih sredstava knjiga nije tiskana. Klasifikacija se koristi u šifriranju podataka za potrebe Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

Postignuti rezultati

Izrađena je osnovna dokumentacija za praćenje funkcioniranja i invaliditeta namijenjena za potrebe zdravstvenih djelatnika u primarnoj i specijalističkoj zdravstvenoj zaštiti.

Suradne institucije

Svjetska zdravstvena organizacija, Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

Utrošena sredstva

26.000,00 kuna

■ Aktivnost 3

Edukacija djelatnika PZZ-e i roditelja u svezi osoba s autizmom.

Postignuti rezultati

Održana su dva seminara. Provedena edukacija za 50 roditelja i djelatnika iz sustava, zdravstva, prosvjete i socijalne skrbi.

Suradne institucije

Akademija za razvojnu rehabilitaciju, Klinika za dječje bolesti Zagreb.

Utrošena sredstva

38.000,00 kuna

2.3. Mjera 3. Osiguravanje zdravstvene zaštite i rehabilitacije djece s teškoćama u razvoju koja se odgajaju u redovnim, posebnim i ustanovama socijalne skrbi

Mjera 3: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi u suradnji s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa razmotrit će mogućnost osiguravanja zdravstvene zaštite te rehabilitacije za djecu s teškoćama u razvoju koja se odgajaju i obrazuju u redovitim, posebnim odgojno-obrazovnim ustanovama i ustanovama socijalne skrbi te donijeti odgovarajuća zakonska rješenja.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

■ Aktivnost

Proveden je popis institucija na području socijalne skrbi i provedena je analiza postojećeg stanja

Postignuti rezultati

Prikupljeni su podaci o postojećem stanju u sustavu socijalne skrbi, radi definiranja načina, mogućnosti i potreba za intervencijama.

Suradne institucije

Centri za socijalnu skrb i Zavodi

Utrošena sredstva

2.4. Mjera 4. Usklađivanje Pravilnika o ortopedskim i drugim pomagalima

Mjera 4: Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje i Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi u suradnji s udrugama osoba s invaliditetom i udrugama koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom kontinuirano će usklađivati Pravilnik o ortopedskim i drugim pomagalima u skladu sa suvremenim dostignućima tehničkih i medicinskih znanosti, te iskustvima osoba s invaliditetom.

Nositelj mjere: HRVATSKI ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE

■ Aktivnost – 2003. godina

Formirano posebno radno tijelo Upravnog vijeća HZZO-a za ortopedska i druga pomagala sa zadaćom izrade novog Pravilnika o ortopedskim i drugim pomagalima, koji je osobama s invaliditetom trebalo osigurati povoljnije uvjete i način ostvarivanja pomagala te kvalitetnija i dostatna pomagala.

Postignuti rezultati

Ostvarena je puna i svestrana suradnja sa svim zainteresiranim pravnim subjektima (zdravstvenim ustanovama, udrugama osoba s invaliditetom te proizvođačima i isporučiteljima pomagala).

Izrađen je Nacrt pravilnika o ortopedskim i drugim pomagalima.

Suradne institucije

U izvršenju zadane mjere ostvarena je zadovoljavajuća suradnja s Ministarstvom zdravstva i socijalne skrbi, te udrugama osoba s invaliditetom – Hrvatska udruga paraplegičara i tetraplegičara (HUPT), Savez organizacija invalida Hrvatske (SOIH), Hrvatski savez gluhih i nagluhih (HSGN).

Utrošena sredstva

■ Aktivnost – 2004. godina

Nastavljen rad na izradi Nacrta pravilnika o ortopedskim i drugim pomagalima.

Postignuti rezultati

Na inicijativu udruge «Dodir» donijet i objavljen Pravilnik o dopunama Pravilnika o ortopedskim i drugim pomagalima, kojim je gluho-slijepim osobama ustanovljeno pravo na dodirna pomagala, i to na: 1. crveno-bijeli, ultrazvučni, dodirni štap; 2. taktilno-vibracionu budilicu i 3. vibro-indikator-signalizator zvuka (zvono na vratima, alarm, «dječji plač» i dr.).

U izradi je i novi Pravilnik o bolničkom liječenju medicinskom rehabilitacijom i fizikalnom terapijom u kući.

Suradne institucije

U izvršenju zadane mjere ostvarena je zadovoljavajuća suradnja s Ministarstvom zdravstva i socijalne skrbi, te udrugama osoba s invaliditetom – Hrvatska udruga paraplegičara i tetraplegičara (HUPT), Savez organizacija invalida Hrvatske (SOIH), Hrvatski savez gluhih i nagluhih (HSGN).

Utrošena sredstva

2.5. Mjera 5. Poboljšanje pružanja kvalitete zdravstvene zaštite osobama s invaliditetom

<i>Mjera 5: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi u suradnji s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje i Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo izrađivat će, sukladno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti mjere zdravstvene zaštite, s prijedlogom provedbe u cilju poboljšanja pružene kvalitete zdravstvene zaštite osoba s invaliditetom.</i>

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

■ **Aktivnost**

Zaštita osoba s invaliditetom ostvaruje se sukladno mjerama zdravstvene zaštite na temelju Plana i programa mjera zdravstvene zaštite («Narodne novine» br. 30/02 i 53/04). Plan i program mjera zdravstvene zaštite donosi svake tri godine ministar nadležan za zdravstvo na osnovi prijedloga Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, po prethodno pribavljenom mišljenju nadležnih komora. Preostale aktivnosti koje su provedene za područje *Izrade mjera zdravstvene zaštite s prijedlogom provedbe u cilju poboljšanja pružene kvalitete zdravstvene zaštite osoba s invaliditetom* prezentirane su u okviru Mjere 1. i Mjere 2.

Postignuti rezultati

U izradi *Prijedloga programa mjera zdravstvene zaštite* za Republiku Hrvatsku kojeg donosi ministar nadležan za područje zdravstva u 2005. godini po prethodno pribavljenom mišljenju Komora, ugrađeni su maksimalno prijedlozi za prevenciju oštećenja zdravlja koja dovode do invaliditeta, kao i prijedlozi za poboljšanje kvalitete zdravstvene zaštite osoba s invaliditetom. Na određene anamnestičke podatke (rađanje uz stručnu pomoć i mjesto rađanja) djece s neurorizikom, u svrhu rane dijagnostike mogućih oštećenja te pravodobnog poduzimanja mjera rehabilitacije i liječenja djece s odstupanjima u neurološkom razvoju, Hrvatski zavod za javno zdravstvo je zajedno sa stručnim društvima i uz suradnju nevladinih udruga ugradio najnovije stručne smjernice za provođenje potrebnih mjera zdravstvene skrbi.

Suradne institucije

Hrvatski zavod za javno zdravstvo, stručna društva, udruge.

Utrošena sredstva

Suradna institucija: HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO

Aktivnost

Od strane Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo izrađen je prijedlog Programa mjera zdravstvene zaštite za Republiku Hrvatsku, kojeg treba donijeti Ministar zdravstva i socijalne skrbi u 2005. godini, a sada je još na snazi Program iz 2002. godine.

Postignuti rezultati

U prijedlog programa ugrađeni su maksimalno prijedlozi za prevenciju oštećenja zdravlja koji dovode do invaliditeta, kao i prijedlozi za poboljšanje kvalitete zdravstvene zaštite osoba s invaliditetom. Za djecu s neurorizikom, u svrhu rane dijagnostike mogućih oštećenja te pravodobnog poduzimanja mjera rehabilitacije i liječenja djece s odstupanjima u neurološkom razvoju ugrađene su najnovije stručne smjernice za provođenje potrebnih mjera zdravstvene skrbi.

Suradne institucije

Stručna društva i nevladine udruge.

Utrošena sredstva

Nisu posebno specificirana, Zavod je financiran u okviru ugovora s Ministarstvom zdravstva i socijalne skrbi.

2.6. Mjera 6. Praćenje podataka o djeci izloženoj rizicima

Mjera 6: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi u suradnji s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo, stručnjacima iz ovog područja, upravom i lokalnom i regionalnom (područnom) samoupravom definirat će načina provođenja, implementacije i praćenje podataka u svezi djece s rizicima do kraja 2005. godine.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

■ Aktivnost

Aktivnosti provedene za područje *Definiranja načina provođenja, primjene i praćenja podataka u svezi djece izložene rizicima, do kraja 2005.* prezentirane su u okviru Mjere 1. i Mjere 2.

Postignuti rezultati

1. Za potrebe *«Izrade prijedloga praćenja djece s neurorizicima»* u primarnoj zdravstvenoj zaštiti te utvrđivanja prevalencije neurorizika i kongenitalnih anomalija izrađen je individualni upitnik te zbirno izvješće i upute za anketare. Prethodno je, slučajnim odabirom, određen uzorak ambulanti primarne zdravstvene zaštite iz kojih su ispisivani podaci iz osobnih zdravstvenih kartona osiguranika dojenačke dobi generacije rođene 2002. godine (koja su navršila prvu godinu života) u Gradu Zagrebu i Rijeci. Temeljem podataka o ukupnom broju rođenih u Gradu Zagrebu odnosno Rijeci uzet je 20% uzorak dojenčadi te je anketa provedena krajem 2004. i početkom 2005. godine. Prikupljeni su anketni upitnici čiji sadržaj se odnosi na porodnu težinu djeteta, trajanje trudnoće, antenatalnu skrb, način dovršenja poroda, perinatalne čimbenike rizika, postupke kod neurorizičnog djeteta, vrijeme 1. ultrazvučnog pregleda i početka rehabilitacijskog postupka, utvrđene kongenitalne anomalije, oštećenja, kronične bolesti, broj provedenih preventivnih pregleda i provedenih obveznih cijepljenja.

2. Prikupljeni su podaci iz 14 ambulanti Grada Zagreba koje u skrbi imaju dojenčad i malu djecu za 1.329 dojenčadi te iz Rijeke za 311 dojenčadi. Do lipnja 2005. godine podaci će biti obrađeni u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo i potom analizirani u Radnoj skupini Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi koja će definirati načina provođenja, implementacije i praćenje podataka u svezi djece s rizicima.

Izrađeni su obrasci za praćenje neurorizičnog djeteta, u tijeku je izrada osnovnog informatičkog sustava za provođenje pilot projekta rada na terenu sukladno planiranim aktivnostima u 2005. godini i praćenje načina prikupljanja podataka.

Suradne institucije

Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Klinika za dječje bolesti Zagreb, Grad Zagreb, Klinički bolnički centar Rijeka, ordinacije primarne zdravstvene zaštite.

Utrošena sredstva

Suradna institucija: HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO

Aktivnost 1

Sudjelovanje u radu Radne grupe za povećanje preventivnih pregleda i praćenje djece s povećanim rizicima koja je imenovana od Ministra zdravstva i socijalne skrbi (dva člana su iz Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo).

Postignuti rezultati

Izrađen je individualni upitnik za anketiranje u ambulantama primarne zdravstvene zaštite te prevalencije neurorizika i kongenitalnih anomalija dojenčadi te zbirno izvješće i upute za anketare. Anketni upitnik ima slijedeći sadržaj: rodna težina djeteta, trajanje trudnoće, antenatalnu (prenatalna) skrb, način dovršenja poroda, perinatalne čimbenike rizika, postupke kod neurorizičnog djeteta, vrijeme prvog ultrazvučnog pregleda i početka rehabilitacijskog postupka, utvrđene kongenitalne anomalije, oštećenja, kronične bolesti, broj provedenih preventivnih pregleda i provedenih obveznih cijepljenja.

Suradne institucije

Radna skupina Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi.

Utrošena sredstva

Troškove je pokrivalo Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi.

Aktivnost 2

Odabir uzorka ispitivanja te provođenje pilot projekta.

Postignuti rezultati

Slučajnim odabirom određen je uzorak ambulanti primarne zdravstvene zaštite (pedijatrija i obiteljska medicina) iz kojih su ispisivani podaci iz osobnih zdravstvenih kartona osiguranika dojenačke dobi generacije rođene 2002. godine (koja su navršila prvu godinu života) u Gradu Zagrebu i Rijeci. Istraživanje je provedeno na 20% uzorku dojenčadi krajem 2004. i početkom 2005. godine. Prikupljeni su podaci iz 14 ambulanti Grada Zagreba za 1.329 dojenčadi i 311 iz Rijeke. Podaci se obrađuju u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo i biti će obrađeni do lipnja 2005. godine.

Suradne institucije

Ambulante primarne zdravstvene zaštite u kojima je istraživanje provedeno.

Utrošena sredstva

Troškove pokriva Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi.

2.7. Mjera 7. Programi za uključivanja djece i mladeži s teškoćama u razvoju u izvannastavne športske i druge aktivnosti

Mjera 7: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa u suradnji sa stručnjacima, udrugama osoba s invaliditetom i udrugama koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom do kraja 2003. godine izradit će odgovarajuće programe radi poboljšanja uključivanja djece i mladeži s teškoćama u razvoju u izvannastavne športske i druge aktivnosti te ih kontinuirano provoditi.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA

■ **Aktivnost 1**

Osnivanje radne grupe
Analiza postojećeg stanja
Izrada programa i pokretanje pilot projekta

Postignuti rezultati

Prema Nacionalnoj strategiji jedinstvene politike za osobe s invaliditetom od 2003. do 2006. godine Vlade Republike Hrvatske, a u skladu s člankom 65. stavak 2. postojećeg Zakona o športu («Narodne novine», br. 111/97, 24/01), Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa (Uprava za šport), obvezna je izraditi odgovarajuće programe radi poboljšanja uključivanja djece i mladeži s teškoćama u razvoju u izvannastavne športske i druge aktivnosti te ih kontinuirano provoditi.

S obzirom na ovu obvezu, imenovano je Povjerenstvo za izvannastavne športske aktivnosti djece i mladeži s teškoćama u razvoju u koje su pored djelatnika Ministarstva uključeni i profesori kineziologije, kineziterapeuti te djelatnici ustanova za djecu i mladež s teškoćama u razvoju.

U svrhu prikupljanja podataka o športskim aktivnostima djece i mladeži s teškoćama u razvoju, Ministarstvo je na temelju zaključaka Povjerenstva **provelo anketu u svim ustanovama koje se bave odgojem i obrazovanjem djece s teškoćama u razvoju.**

Rezultati ankete su pokazali da **ni jedna ustanova za obrazovanje i odgoj djece i mladeži s teškoćama u razvoju nema odgovarajuće uvjete za rad** (odgovarajuće športske objekte, odnosno dvorane) niti odgovarajuće rekvizite i pomagala za rad s ovom populacijom, a sve zbog nedostatka financijskih sredstava.

Zbog uključivanja sve većeg broja djece i mladeži s teškoćama u razvoju u izvannastavne športske aktivnosti zaključeno je da se i dalje održava svake godine Državno športsko natjecanje učenika s teškoćama u razvoju, pa je u tu svrhu radna skupina Povjerenstva izradila **Propisnik za športska natjecanja djece i mladeži s teškoćama u razvoju** (ove godine, samo za mentalno retardirane).

Suradne institucije

Ustanove za odgoj i obrazovanje djece i mladeži s teškoćama u razvoju.

Utrošena sredstva

Tijekom 2004. godine nisu utrošena nikakva financijska sredstva.

■ **Aktivnost 2**

Izrada programa i pokretanje pilot projekta.

Postignuti rezultati

Sukladno Nacionalnoj strategiji, radi uključivanja što većeg broja djece i mladeži s teškoćama u razvoju u športske aktivnosti, Povjerenstvo se usuglasilo da se pristupi izradi Pilot programa izvannastavnih športskih aktivnosti.

Kao pilot programe, ustanove za odgoj i obrazovanje djece i mladeži s teškoćama u razvoju ponudit će **one športove koji se pojavljuju kao novi u pojedinim ustanovama** (aerobika, badminton, vožnja biciklom, rukonogomet, veslanje i klizanje).

U sklopu toga prišlo se i **izradi odgovarajućih programa i kriterija** za uključivanje ove populacije u izvannastavne športske i druge aktivnosti, vodeći računa o **specifičnostima** s obzirom na kategorije teškoća ove populacije.

Povjerenstvo usklađuje ove kriterije prema četiri skupine teškoća: mentalna retardacija, gluhi, slijepi i tjelesno-invalidni.

Suradne institucije

Ustanove za odgoj i obrazovanje djece i mladeži s teškoćama u razvoju

Utrošena sredstva

Tijekom 2004. godine nisu utrošena nikakva financijska sredstva

2.8. Mjera 8. Osiguravanje dostupnosti školskih prostora za izvannastavne športske i druge aktivnosti djece i mladih s teškoćama u razvoju

<i>Mjera 8: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa u suradnji s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, udrugama osoba s invaliditetom i udrugama koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom do kraja 2006. godine osigurat će dostupnost školskih prostora u svrhu omogućavanja izvannastavnih športskih i drugih aktivnosti djeci i mladeži, uključujući svu djecu i mlade s teškoćama u razvoju, radi očuvanja i poboljšanja njihova zdravlja.</i>

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA

■ **Razlog neprovođenja**

Financijska sredstva za ove namjene nisu osigurana u državnom proračunu za 2004. godinu.

3. Područje djelovanja – OBRAZOVANJE

3.1. Mjera 1. Pedagoški standard za predškolski odgoj i naobrazbu, osnovno školstvo i srednje školstvo koji uključuju i učenike s teškoćama u razvoju

Mjera 1: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa do kraja ožujka 2003. godine izradit će Pedagoški standard za predškolski odgoj i naobrazbu, osnovno školstvo i srednje školstvo u svrhu razvoja skladnog, racionalnog i uspješnog sustava obrazovanja koji uključuje i učenike s teškoćama u razvoju.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA

■ **Aktivnost 1**

Izrada Pedagoškog standarda za predškolski odgoj.

Postignuti rezultati

Izrađen novi Pedagoški standard za predškolski odgoj koji je 22. ožujka 2005. godine upućen u Ured za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske te se do 8. travnja 2005. očekuje mišljenje Ureda za zakonodavstvo.

Suradne institucije

Utrošena sredstva

■ **Aktivnost 2**

Izrada Pedagoškog standarda za osnovno i srednje obrazovanje.

Postignuti rezultati

Pedagoški standard za osnovno i srednje obrazovanje je još u izradi.

Suradne institucije

Utrošena sredstva

3.2. Mjera 2. Studija o razlozima nezavršavanja srednjoškolskog obrazovanja

Mjera 2: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa u suradnji s uredima državne uprave u županiji nadležnim za prosvjetu i šport, udrugama osoba s invaliditetom i udrugama koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Ministarstvom zdravstva i socijalne skrbi, te Hrvatskim zavodom za zapošljavanje do kraja 2004. godine izradit će istraživačko-analitičku studiju u svrhu utvrđivanja stanja u pogledu nezavršavanja srednjoškolskog obrazovanja (napuštanja škole, nepolaganja mature ili završnog ispita), te formuliranja stručnih podloga kao polazišta za planiranje i pripremu budućih aktivnosti.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA

■ **Aktivnost**

Prikupljeni podaci o napuštanju osnovne i srednje škole, obrada podataka u tijeku.

Postignuti rezultati

Suradne institucije

Uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za obrazovanje i šport

Utrošena sredstva

3.3. Mjera 3. Stručna podloga za donošenje nastavnih planova i programa

Mjera 3: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa u suradnji sa Edukacijsko – rehabilitacijskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, visokim školama na kojima se na dodiplomskom studiju školuju odgajatelji, učitelji i nastavnici do kraja 2004. godine izradit će stručnu podlogu za donošenje izmijenjenih i novih nastavnih planova i programa.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa ističe da nije nadležno za provedbu izrade stručne podloge za donošenje izmijenjenih i novih nastavnih planova i programa na visokim školama na kojima se na dodiplomskom studiju školuju odgajatelji, učitelji i nastavnici već, sukladno članku 63. stavku 3. i 4. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03) stručno vijeće fakulteta odlučuje o stručnim i nastavnim pitanjima.

Suradna institucija: EDUKACIJSKO-REHABILITACIJSKI FAKULTET

■ **Aktivnost 1**

Izradi nastavnog plana i programa.

Postignuti rezultati

Edukacijsko–rehabilitacijski fakultet je izvijestio kako je ostvarena suradnja s Matematičkim odsjekom Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u izradi nastavnog plana i programa te su uvedeni izborni kolegiji: Specifične teškoće u matematici, Učenici s posebnim potrebama - snižene kognitivne sposobnosti i drugi. Ostvarena je suradnja s visokim učiteljskim školama u Puli i Zadru na njihovu inicijativu te su imenovani koordinatori s Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta za izvođenje kolegija, kojima će se studente upoznati s osobitostima osoba s invaliditetom. Pokušala se uspostaviti suradnja i s Pedagoškom akademijom u Zagrebu u svrhu uvođenja kolegija o djeci s posebnim potrebama. Ostvaren kontakt sa Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa u cilju daljnje realizacije mjere, međutim navedeno Ministarstvo se ne smatra nadležnim.

Suradne institucije

Prirodoslovno – matematički fakultet.

Utrošena sredstva

■ **Aktivnost 2**

Suradnja s visokim učiteljskim školama u Puli i Zadru na njihovu inicijativu.

Postignuti rezultati

Imenovani su koordinatori s Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta za izvođenje kolegija, kojima će se studente upoznati s osobitostima osoba s invaliditetom.

Suradne institucije

Visoka učiteljska škola u Puli i Visoka učiteljska škola u Zadru.

Utrošena sredstva

■ **Aktivnost 3**

Pokušaj suradnje s Pedagoškom akademijom u Zagrebu za uvođenjem kolegija o djeci s teškoćama u razvoju.

Postignuti rezultati

Bez odaziva Pedagoške akademije.

Suradne institucije

Utrošena sredstva

■ **Aktivnost 4**

Koordinatorica za provođenje Nacionalne strategije jedinstvene politike za osobe s invaliditetom od 2003. do 2006. godine Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta, u više je navrata kontaktirala Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa u 2003. i 2004. godini, te tražila sastanak s ministrom znanosti, obrazovanja i športa (pismo od 15. 9. 2004). Održan je sastanak s odgovornima u Ministarstvu za provođenje Nacionalne strategije, dana 4. 10. 2004. godine.

Postignuti rezultati

Na sastanku od 4. 10. 2004. godine predstavljena je važnost gore navedene mjere Nacionalne strategije, a Promemorija sastanka je poslana ministru znanosti, obrazovanja i športa. Očekivana je reakcija Ministarstva i početak suradnje s Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom, što se nije dogodilo.

U Izvješću Ministarstva, za 2003. godinu, navodi se da Ministarstvo nije nadležno za provedbu ove mjere, jer fakultetska vijeća prema Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju samostalno donose odluke o stručnim i nastavnim pitanjima.

Međutim, donošenje nastavnih planova i programa provodi se procedurom koja uključuje i Senat i Nacionalno vijeće za visoku naobrazbu, koji daju suglasnost fakultetima za provođenje predloženih programa.

Upravo je u završnoj fazi predlaganje novih nastavnih planova i programa usklađenih s Bolonjskom deklaracijom i bilo bi vrlo važno da su fakulteti upoznati s mjerom 3 Nacionalne strategije, kako bi se u predloženim nastavnim planovima i programima vodilo računa o ovoj mjeri.

Napomena:

Još se uvijek nešto može učiniti od strane Nacionalnog vijeća, prilikom recenziranja programa nastavničkih studija. Naputkom u svezi ove mjere, može se usmjeriti pažnja recenzenata na prisustvo edukacijsko-rehabilitacijskih sadržaja u programima koji će osposobiti nastavnike za rad s djecom teškoćama u razvoju.

Suradna institucija

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

Utrošena sredstva

3.4. Mjera 4. Osvremenjivanje nastavnih planova i programa te rehabilitacijskih programa

<i>Mjera 4: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa do kraja 2004. godine osvremeniti će i donijeti redovne nastavne planove i programe, koji će omogućiti isticanje sposobnosti učenika s teškoćama u razvoju, te osvremeniti i donijeti posebne nastavne planove i programe uz rehabilitacijske programe.</i>

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa u mišljenju o Prijedlogu izmjena nositelja mjera Nacionalne strategije jedinstvene politike za osobe s invaliditetom od 2003. do 2006. godine predložilo je izmjenju na način da u točki 3.3. mjera 4. umjesto riječi «Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa» stoje riječi Zavod za školstvo Republike Hrvatske u suradnji sa «Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa», odnosno da se kao nositelj mjere predvidi Zavod za školstvo Republike Hrvatske, budući da Zavod za školstvo Republike Hrvatske, kao samostalna javna ustanova koja je ranije bila upravna organizacija u sastavu bivšeg Ministarstva prosvjete i športa, sukladno članku 4. Zakona o Zavodu za školstvo Republike Hrvatske («Narodne novine», br. 153/02) obavlja djelatnost praćenja, unapređivanja i razvoja sustava odgoja i obrazovanja za područje ranoga (predškolskog), osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja, te u obavljanju djelatnosti utvrđuje i razvija kurikulum za pojedina navedena područja (izrada nastavnih planova i programa, sudjeluje u izradi obrazovnih standarda, utvrđuje metodologiju poučavanja i učenja, i drugo).

Nositelj mjere: ZAVOD ZA ŠKOLSTVO REPUBLIKE HRVATSKE

■ **Aktivnost 1**

Izrada redovnih nastavnih planova i programa.

Postignuti rezultati

57 programa prema jedinstvenom modelu obrazovanja (JMO).

Suradne institucije

Hrvatska obrtnička komora (HOK), znanstvene i stručne institucije, Hrvatsko udruženje poslodavaca, sindikati.

Utrošena sredstva

1.000.000,00 kuna (redovna djelatnost Zavoda za školstvo Republike Hrvatske, Hrvatska obrtnička komora, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva).

■ **Aktivnost 2**

Izrada redovnih nastavnih planova i programa.

Postignuti rezultati

Osvremenjivanje programa «Rada s djetetom u kući»; priprema za obavljanje rehabilitacijskih programa.

Suradne institucije

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, odgojno-obrazovne ustanove, strukovne ustanove.

Utrošena sredstva

10.000,00 kuna (redovna djelatnost).

■ **Aktivnost 3**

Izrada posebnih nastavnih planova i programa.

Postignuti rezultati

Programi za zanimanje Poslovna tajnica/tajnik, Telefonski operater (slijepi, slabovidni) – doneseni.

Suradne institucije

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, odgojno-obrazovne ustanove.

Utrošena sredstva

26.000 kuna (redovna djelatnost)

■ **Aktivnost 4**

Izrada posebnih nastavnih planova i programa.

Postignuti rezultati

Priprema za objavljivanje odgojno obrazovnih programa područje govor i sluh od predškolskog do srednjoškolskog odgoja i obrazovanja.

Suradne institucije

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, odgojno-obrazovne ustanove.

Utrošena sredstva

10.000,00 kuna (redovna djelatnost)

3.5. Mjera 5. Sustav praćenja djece s teškoćama u razvoju

Mjera 5: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa u suradnji s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave do kraja 2003. godine ustrojiti će sustav praćenja djece s teškoćama u razvoju, od predškolskog do srednjoškolskog obrazovanja.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA

■ **Aktivnost 1**

Analiza postojećeg stanja

Postignuti rezultati

Prikupljeni podaci o djeci s teškoćama u razvoju u osnovnim i srednjim školama kojima je utvrđen primjereni oblik školovanja od školske godine 2000./01. do 2004./05. te su u obradi podaci za ovu školsku godinu. Prikupljeni su i podaci o rizičnim skupinama na procjenu stručno-razvojne službe škole.

Suradne institucije

Uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za obrazovanje i šport, osnovne i srednje škole.

Utrošena sredstva

■ **Aktivnost 2**

Izrada modela.

Postignuti rezultati

Model za evidentiranje podataka o djeci s teškoćama u razvoju još se doraduje.

Suradne institucije

Uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za obrazovanje i šport, osnovne i srednje škole.

Utrošena sredstva

■ **Aktivnost 3**

Izrada zakonskih propisa.

Postignuti rezultati

Pri završetku je izrada Pravilnika o postupku utvrđivanja psihofizičkog stanja djece kojim su utvrđeni elementi za praćenje pojedine teškoće u razvoju kod djeteta koje se upisuje u osnovnu školu, odnosno kod kojega se tijekom školovanja uoče određene teškoće u razvoju.

Izradom Pravilnika o odgoju i obrazovanju djece s teškoćama u razvoju donijet će se primjerena rješenja o praćenju podataka o djeci s teškoćama u osnovnim i srednjim školama.

Suradne institucije

Ministarstvo zdravlja i socijalne skrbi, Uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za obrazovanje i šport.

Utrošena sredstva

Nositelj mjere: ZAVOD ZA ŠKOLSTVO REPUBLIKE HRVATSKE

■ **Aktivnost 4**

Edukacija prosvjetnih djelatnika o načinu i potrebi praćenja djece s teškoćama u razvoju.

Postignuti rezultati

500 održanih individualnih i skupnih stručnih usavršavanja (stručna vijeća odgajatelja i učitelja, konzultacije, hospitacije) – predškolski, osnovnoškolski i srednjoškolski – obuhvaćeno oko 6.000 odgojno-obrazovnih djelatnika.

Suradne institucije

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, odgojno-obrazovne ustanove, voditelji županijskih vijeća.

Utrošena sredstva

600.000, 00 kuna (redovna djelatnost)

3.6. Mjera 6. Program edukacijske integracije djece s teškoćama u razvoju

Mjera 6: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa u suradnji s Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu do kraja 2006. godine izradit će program učinkovite, planirane i evaluirane edukacijske integracije djece s teškoćama u razvoju.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa nije se očitovalo o poduzetim koracima u cilju provedbe ove mjere.

Suradna institucija: EDUKACIJSKO-REHABILITACIJSKI FAKULTET

Razlog neprovođenja

Budući nije došlo do koordiniranog rada između Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta i Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, provođenje ove mjere nije razmatrano. Činjenica je, s druge strane, da se na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu u već više od 20 godina provode istraživanja i eksperimentalni programi te njihova evaluacija i da bi se ova mjera vrlo lako (i brzo) mogla provesti. Upravo je i Udruga IDEM nastala inicijativom profesora i suradnika Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta, kako bi se rezultati znanstvenih istraživanja mogli primijeniti u praksi. Ova mjera daje osnovu za prikupljanje svih do sada provjerenih iskustava, što omogućuje izradu planiranog programa.

3.7. Mjera 7. Edukacija djelatnika

Mjera 7: Tijela državne uprave u suradnji s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, udrugama osoba s invaliditetom i udrugama koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, dužna su kontinuirano provoditi edukaciju djelatnika s ciljem podizanja kvalitete rada te što jednostavnijeg i mjerodavnijeg postupanja.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

■ Aktivnost 1

Izrada Programa stručnog usavršavanja stručnih radnika u djelatnosti socijalne skrbi.

Postignuti rezultati

Utvrđivanje broja edukativnih skupova i sastanaka, tematskih područja, vremena održavanja, ciljane skupine stručnih radnika, vanjskih stručnjaka, te broja sudionika.

Suradne institucije

Stručnjaci iz tijela državne uprave, te visokoobrazovnih i znanstvenih institucija.

Utrošena sredstva

Ne iziskuje dodatna financijska sredstva.

■ Aktivnost 2

Provedba Programa stručnog usavršavanja stručnih radnika u djelatnosti socijalne skrbi.

Postignuti rezultati

Nerijetko se događa da osobe s invaliditetom i njihove obitelji zbog neznanja i neobaviještenosti ne ostvare prava koja im pripadaju ili ih ne ostvare pravovremeno, što izaziva nezadovoljstvo i osjećaj da su ostavljeni da sami svladavaju teškoće u kojima su se našli. Za učinkovitu i sveobuhvatnu skrb, ističe se važnost pružanja brzih i dostupnih informacija o ostvarivanju pojedinih prava, posebice ako se uzme u obzir širok spektar prava koja osobe s invaliditetom ostvaruju u različitim sustavima. Stoga se ističe potreba kontinuirane edukacije stručnjaka s ciljem podizanja kvalitete rada, te što jednostavnijeg i mjerodavnijeg postupanja.

Suradne institucije

Stručnjaci iz tijela državne uprave, te visokoobrazovnih i znanstvenih institucija.

Utrošena sredstva

u 2003. = 739.789,26 kn

u 2004. = 347.636,39 kn

Utrošena sredstva ukupno: 1.087.425,65 kn

Nositelj mjere: ZAVOD ZA ŠKOLSTVO REPUBLIKE HRVATSKE
(vidljivo iz izvještaja o provedbi mjere 5)

■ Aktivnost 3

Edukacija prosvjetnih djelatnika o načinu i potrebi praćenja djece s teškoćama u razvoju

Postignuti rezultati

500 održanih individualnih i skupnih stručnih usavršavanja (stručna vijeća odgajatelja i učitelja, konzultacije, hospitacije) – predškolski, osnovnoškolski i srednjoškolski – obuhvaćeno oko 6.000 odgojno-obrazovnih djelatnika.

Suradne institucije

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, odgojno-obrazovne ustanove, voditelji županijskih vijeća.

Utrošena sredstva

600.000, 00 kuna (redovna djelatnost)

Nositelj mjere: ZAVOD ZA ŠKOLSTVO REPUBLIKE HRVATSKE
(vidljivo iz izvještaja o provedbi mjere 8)

■ **Aktivnost 4**

Edukacija prosvjetnih djelatnika u svim predškolskim i školskim ustanovama.

Postignuti rezultati

200 održanih stručnih usavršavanja - seminara, savjetovanja, okruglih stolova, radionica za predškolski, osnovnoškolski srednjoškolski odgoj i obrazovanje - obuhvaćeno oko 4.000 odgojno-obrazovnih djelatnika.

Suradne institucije

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, odgojno-obrazovne ustanove, voditelji županijskih vijeća, strukovne i druge udruge.

Utrošena sredstva

600.000.00 kuna (redovna djelatnost)

3.8. Mjera 8. Stručna usavršavanja odgajatelja, učitelja i nastavnika

Mjera 8: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa u suradnji s Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, udrugama osoba s invaliditetom i udrugama koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom kontinuirano će organizirati stručna usavršavanja odgajatelja, učitelja i nastavnika s ciljem prihvaćanja djece i mladeži s invaliditetom i podizanja razine profesionalne kompetencije.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa predlaže da se kao nositelj mjere predvidi Zavod za školstvo Republike Hrvatske odnosno da se iza riječi «Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa» dodaju riječi «i Zavod za školstvo Republike Hrvatske», obzirom da taj Zavod, sukladno članku 4. stavku 2. točki 2. Zakona o Zavodu za školstvo Republike Hrvatske, pruža stručno pedagošku pomoć odgajateljima, učiteljima, nastavnicima i stručnim suradnicima, prati i unapređuje sustav njihove trajne izobrazbe i napredovanje.

Nositelj mjere: ZAVOD ZA ŠKOLSTVO REPUBLIKE HRVATSKE

■ **Aktivnost 1**

Edukacija prosvjetnih djelatnika u svim predškolskim i školskim ustanovama.

Postignuti rezultati

200 održanih stručnih usavršavanja - seminara, savjetovanja, okruglih stolova, radionica za predškolski, osnovnoškolski i srednjoškolski odgoj i obrazovanje - obuhvaćeno oko 4.000 odgojno-obrazovnih djelatnika.

Suradne institucije

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, odgojno-obrazovne ustanove, voditelji županijskih vijeća, strukovne i druge udruge.

Utrošena sredstva

600.000.00 kuna (redovna djelatnost)

Suradna institucija: EDUKACIJSKO-REHABILITACIJSKI FAKULTET

■ Aktivnost 2

Provodi se stručno usavršavanje vjeroučitelja za rad s djecom s teškoćama u razvoju.

Postignuti rezultati

Edukacija je u tijeku.

Suradna institucija

Hrvatska biskupska konferencija i Katehetski ured.

Utrošena sredstva

■ Aktivnost 3

Na inicijativu koordinatore Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta, održan je sastanak, 4. 10. 2004. godine, s predstavnicima Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, zaduženim za provođenje strategije. Tom prilikom upoznati su s programom stručnog usavršavanja koje provodi Hrvatska udruga za stručnu pomoć djeci s posebnim potrebama IDEM, u suradnji s Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom. Tako je od 2002. do 2004. godine, u okviru trogodišnjeg Edukacijsko-rehabilitacijskog programa financiranog putem natječaja za udruge Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, preko 2.000 učitelja obuhvaćeno predavanjima održanim na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu i predavanjima i radionicama po školama.

Postignuti rezultati

Premda se značajan dio sredstava za stručno usavršavanje prosvjetnih djelatnika može naći u okviru sredstava Ministarstva koja se putem natječaja dodjeljuju udrugama, ona nisu raspoređena na način da je jedan od važnih kriterija za prihvaćanje, usklađenost s državnim politikom (u ovom slučaju s Nacionalnom strategijom jedinstvene politike za osobe s invaliditetom od 2003. do 2006. godine). Tako je odbijen nastavak provođenja Edukacijsko-rehabilitacijskih programa i Programa edukacije učitelja za prihvaćanje djece s teškoćama u razvoju (odobren od Ministarstva prosvjete 1995. godine, znanstveno

evaluiran na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu i koji je prošlo oko 250 učitelja u Hrvatskoj) na Natječaju za udruge Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa za 2005. godinu. Stoga nositelj ove aktivnosti napominje kako bi bilo bi korisno kad bi djelatnici Ministarstva odgovorni za provođenje Nacionalne strategije bili upoznati s programima koji se provode od strane udruga.

Suradna institucija

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

Utrošena sredstva

■ Aktivnost 4

Na sastanku s ministrom znanosti, obrazovanja i športa i suradnicima, od 21. 1. 2005. godine, koordinatrica Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta je predložila organiziranje stručnog usavršavanja «Edukacija učitelja za prihvaćanje djece s posebnim potrebama» za djelatnike u odgoju i obrazovanju, koju bi provodili Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet i Udruga IDEM putem sklapanja ugovora o suradnji s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa. Ujedno bi se vršila edukacija edukatora kojom bi bilo omogućeno, u što kraćem vremenu, osposobiti što više učitelja za inkluzivnu edukaciju.

Postignuti rezultati

Ministar je podržao takvu suradnju i obećao prijedlog njegove realizacije za dvadesetak dana, te se isti još čeka (izvješće dostavljeno 22.03.2005. godine).

Suradna institucija

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa.

Utrošena sredstva

■ Aktivnost 5

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet i Udruga IDEM, dogovorili su da će biti partneri u projektu stručnog usavršavanja djelatnika u prosvjeti, koji Udruga IDEM prijavljuje na Natječaj CARDS 2002.

Postignuti rezultati

Priprema se projekt i prikupljaju se suglasnosti škola za uključivanje u projekt.

Suradna institucija

Udruga IDEM.

Utrošena sredstva

3.9. Mjera 9. Edukacija stručnjaka i drugih zainteresiranih djelatnika o načinu provođenja inkluzije

Mjera 9: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi u suradnji s Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom, udrugama osoba s invaliditetom i udrugama koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom organizirat će u cilju bolje informiranosti najmanje jedanput godišnje edukaciju stručnjaka i drugih zainteresiranih subjekata o načinu provođenja inkluzije, odnosno uključivanja u svakodnevni život.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

■ Aktivnost 1

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi na različite načine nastoji unaprijediti rad službi socijalne skrbi u pružanju usluga građanima, te intenzivira djelovanje na općoj informiranosti javnosti o načinu provođenja inkluzije, odnosno uključivanja u svakodnevni život osoba s invaliditetom putem raznih akcija. U tu je svrhu posljednjih godina organiziran veći broj savjetovanja, konferencija, simpozija i drugih vrsta skupova o aktualnim temama u području skrbi za osobe s invaliditetom.

Postignuti rezultati

Senzibilizacija, informiranje i educiranje o procesu inkluzije na svim razinama.

Suradne institucije

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom.

Utrošena sredstva

- u 2003. = 814.872,57 kn

- u 2004. = 843.824,30 kn

Utrošena sredstva ukupno: 1.658.696,87 kn

Suradna institucija: EDUKACIJSKO-REHABILITACIJSKI FAKULTET

■ Aktivnost 2

Udruga IDEM predložila je Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi da Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet organizira doedukaciju za timove ginekoloških ambulanti, kako bi bili kompetentni za rad sa ženama s invaliditetom. Ministarstvo je zatražilo od Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta prijedlog stručnog usavršavanja.

Postignuti rezultati

U tijeku je izrada prijedloga stručnog usavršavanja za zdravstvene djelatnike u ginekologiji, koju izrađuje skupina nastavnika Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta. Ovaj oblik stručnog usavršavanja planira se organizirati u prvoj polovini 2005. godine.

Suradna institucija

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa.

Utrošena sredstva

3.10. Mjera 10. Razvoj mobilnih službi podrške edukacijskoj integraciji

Mjera 10: *Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa i Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi u suradnji s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, udrugama osoba s invaliditetom i udrugama koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom poticat će razvoj mobilnih službi podrške edukacijskoj integraciji.*

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa predlaže da se iza riječi «Ministarstvo znanosti obrazovanja i športa i Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi u suradnji s» doda riječ «Zavodom za školstvo Republike Hrvatske», obzirom da bi, sukladno naprijed navedenom, Zavod za školstvo Republike Hrvatske trebao biti uključen u provedbu Nacionalne strategije.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

■ Aktivnost

Poticanje na razvoj mobilnih službi podrške za edukacijsku integraciju.

Postignuti rezultati

Osiguravanje stručne pomoći osobama s oštećenjem vida pri integraciji – riječ je o integraciji djece s oštećenjem vida u redovni sustav odgoja i obrazovanja zahvaljujući mobilnoj službi doma socijalne skrbi za djecu s oštećenjem vida (Centar za odgoj i obrazovanje «Vinko Bek»). Ova mobilna služba pruža stručnu podršku odgajateljima i nastavnicima u redovnim odgojno-obrazovnim ustanovama.

Stručna podrška u obitelji (patronaža) kao oblik podrške provodi se u sklopu pojedinih domova socijalne skrbi za osobe s invaliditetom (Centar za rehabilitaciju «Zagreb», Centar za odgoj i obrazovanje «Velika Gorica», Dnevni centar za radnu terapiju i rehabilitaciju «Mala kuća»).

Suradne institucije

Ustanove socijalne skrbi, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje djeluju u korist osoba s invaliditetom.

Utrošena sredstva

u 2003.	=	23.242.675,75 kn
u 2004.	=	24.259.836,33 kn
Utrošena sredstva ukupno:		47.502.512,08 kn

Suradna institucija: ZAVOD ZA ŠKOLSTVO REPUBLIKE HRVATSKE

■ **Aktivnost**

Poticanje mobilnih službi podrške za edukacijsku integraciju.

Postignuti rezultati

Teškoće vida – porast broja korisnika praćenih od mobilnih timova od 111 na 141.

Teškoće sluha – porast broja korisnika praćenih od mobilnih timova od 0 na 32.

Suradne institucije

Centar za odgoj i obrazovanje «Vinko Bek», Zagreb i Centar za odgoj i obrazovanje «Slava Raškaj», Zagreb.

Utrošena sredstva

3.460.000, 00 kuna (redovna djelatnost Centara i Zavoda – sredstva nisu razgraničena)

3.11. Mjera 11. Edukacija osoba zaposlenih u udrugama i volontera

Mjera 11: Ured Vlade Republike Hrvatske za udruge u većoj će mjeri pri ocjenjivanju projekata udruga za osobe s invaliditetom voditi računa o edukaciji osoba zaposlenih u udrugama i volontera te će se dio odobrenih proračunskih sredstava usmjeriti za edukaciju.

Nositelj mjere: URED VLADE REPUBLIKE HRVATSKE ZA UDRUGE

■ **Aktivnost**

Ovu obvezu preuzela je Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva koja će do kraja 2004. godine izraditi module za edukaciju predstavnika organizacija civilnog društva, pa tako i udruga za osobe s invaliditetom te predstavnike poslovnog i javnog sektora u Republici Hrvatskoj. Edukacijski moduli omogućiti će jačanje kapaciteta kao i izgradnju vještina i znanja za predstavnike sva tri sektora kako bi bili uspješniji u obavljanju svojih djelatnosti unutar sektora te kako bi kvalitetnije razvijali međusektorsku suradnju.

U ovu aktivnost uključena su i ministarstva koja programski surađuju s nevladinim organizacijama i prate provedbu odobrenih projekata.

3.12. Mjera 12. Poticanje volonterskog rada kao nadopunu profesionalnom timu

Mjera 12: Tijela državne uprave, u suradnji s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, udrugama osoba s invaliditetom, udrugama koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom i drugim organizacijama poticati će volonterski rad kao nadopunu profesionalnom timu.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

■ Aktivnost 1

Pravilnikom o mjerilima za prijam na vježbenički staž stručnih i drugih djelatnika u ustanovama socijalne skrbi («Narodne novine», br. 121/00) propisuju se mjerila za prijam na vježbenički staž stručnih djelatnika u ustanovama socijalne skrbi koji su sklopili ugovor o radu ili ugovor o volonterskom radu. Odredbe tog Pravilnika primjenjuju se i na stručne djelatnike koji obavljaju vježbenički staž u obliku volontiranja.

Temeljem članka 14. istog Pravilnika ministarstvo nadležno za djelatnost socijalne skrbi donijelo je Odluku o programu prijama na vježbenički staž stručnih djelatnika-volontera u ustanovama socijalne skrbi («Narodne novine», br. 17/01 i 17/02). Navedenom Odlukom utvrđuje se program prijama stručnih djelatnika na vježbenički staž, nakon završenog obrazovanja, bez zasnivanja radnog odnosa i njihov broj u ustanovama socijalne skrbi kojih je osnivač Republika Hrvatska, a čije se obavljanje djelatnosti financira iz državnog proračuna. Sukladno točki 4. navedene Odluke Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi osigurava financijska sredstva ustanovama socijalne skrbi za prijam vježbenika-volontera.

Postignuti rezultati

Podizanje kvalitete života osoba s invaliditetom.

Suradne institucije

Ustanove socijalne skrbi

Utrošena sredstva

Vježbenici u 2003.	=	1.499.402,04 kn
Vježbenici u 2004.	=	1.973.679,03 kn
<i>Ukupno</i>	=	<i>3.473.081,07 kn</i>
Volonteri u 2003.	=	254.083,25 kn
Volonteri u 2004.	=	139.160,35 kn
<i>Ukupno</i>	=	<i>393.243,60 kn</i>
Utrošena sredstva ukupno:		3.866.324,67 kn

■ Aktivnost 2

Obilježavanje Međunarodnog dana volontera, 05. prosinca.

Postignuti rezultati

Senzibilizacija javnosti za volonterski rad.

Suradne institucije

Tijela državne uprave, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugi.

Utrošena sredstva

Ne iziskuje dodatna financijska sredstva.

4. Područje djelovanja – PROFESIONALNA REHABILITACIJA, ZAPOŠLJAVANJE I RAD

4.1. Mjera 1. Plan razvoja profesionalne rehabilitacije, zapošljavanja i rada osoba s invaliditetom

Mjera 1: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo financija, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatski zavod za zapošljavanje i Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje do kraja 2005. godine izradit će plan razvoja profesionalne rehabilitacije, zapošljavanja i rada osoba s invaliditetom.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi predložilo je da nositelj ove mjere Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA

■ Aktivnost 1

Izmjene Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom, kao i Pravilnika o obavljanju djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem izvan Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

Postignuti rezultati

Stvaranje zakonodavnog i institucionalnog okvira za zapošljavanje osoba s invaliditetom uz podršku osobnih asistenata, kao i otvaranje mogućnosti da ustanove za profesionalnu rehabilitaciju, kao i ustanove koje skrbe za osobe s invaliditetom mogu posredovati za povremeni ili privremeni rad osoba s invaliditetom bez zasnivanja radnog odnosa.

Suradne institucije

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Hrvatski zavod za zapošljavanje.

Utrošena sredstva

Za opisane aktivnosti nije bilo potrebno osigurati sredstva.

Nositelj mjere: HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE

■ Aktivnost 2

Analiza postojećeg stanja.

Postignuti rezultati

1. Provedena analiza postojećeg položaja osoba s invaliditetom na otvorenom tržištu rada (ponuda i potražnja, karakteristike nezaposlenih osoba s invaliditetom s aspekta zapošljavanja).

2. Provedeno istraživanje stavova poslodavaca o zapošljavanju osoba s invaliditetom koji je rezultirao boljim uvidom u problematiku osoba s invaliditetom.

Suradne institucije

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet

Utrošena sredstva

■ Aktivnost 3

3. Izrada strategije rada s nezaposlenim osobama s invaliditetom

a) u okviru programa CARDS 2001 – provedena edukacija 26 savjetnika Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za rad s osobama s invaliditetom (za područje cijele Republike Hrvatske)

b) u sklopu MATRA projekta - 4 djelatnika educirana za zapošljavanje uz podršku

c) priprema baze podataka o osobama s invaliditetom

d) prilagodba poslovnih procesa Hrvatskog zavoda za zapošljavanje – a za rad s ciljanom skupinom (u skladu s dokumentima Europske unije i postojećom zakonskom regulativom Republike Hrvatske).

Postignuti rezultati

U tijeku je implementacija aktivnosti predviđenih strategijom (faza c).

Suradne institucije

Obrazovni sustav, udruge osoba s invaliditetom, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Pravni fakultet Zagreb.

Utrošena sredstva

Sredstva za edukaciju (CARDS 2001)

4.2. Mjera 2. Primjena Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom

Mjera 2: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi ustrajat će u primjeni Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom kojim se osobama s invaliditetom omogućuje profesionalna rehabilitacija, zapošljavanje i rad na otvorenom tržištu rada prema individualnim sposobnostima, mogućnostima i potrebama, a samo iznimno pod posebnim uvjetima, sukladno dokumentima Europske unije, Vijeća Europe, Ujedinjenih naroda, Svjetske zdravstvene organizacije i Međunarodne organizacije rada.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi predložilo je da nositelj ove mjere bude Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA

■ **Aktivnost**

Zbog neprimjenjivosti Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom bilo je nužno izraditi Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom. Istim je prihvaćen deinstitucionalan pristup skrbi o osobama s invaliditetom i izbjegavanje njihovog zapošljavanja samo u zaštitnim radionicama, te su utvrđena jednaka prava i poticaji za zapošljavanje i samozapošljavanje osoba s invaliditetom. Osim toga je osobama s invaliditetom osigurana i prednost pri zapošljavanju ukoliko ispunjavaju sve uvjete raspisanog natječaja.

Postignuti rezultati

Stvaranje zakonodavnog okvira za zapošljavanje osoba s invaliditetom u gospodarstvu pod općim uvjetima, kada ostvaruju prednost u zapošljavanju, te poticaj pokretanja gospodarskih aktivnosti osoba s invaliditetom ostvarivanjem novčanih poticaja.

Suradne institucije

Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, Hrvatski zavod za zapošljavanje.

Utrošena sredstva

Za opisane aktivnosti nije bilo potrebno osigurati sredstva.

4.3. Mjera 3. Osiguranje sredstva za najpovoljnije uvjete kreditiranja samozapošljavanja osoba s invaliditetom

Mjera 3: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi i Hrvatski zavod za zapošljavanje do kraja 2004. godine poduzet će mjere za osiguranje sredstava za najpovoljnije uvjete kreditiranja samozapošljavanja osoba s invaliditetom.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA

■ **Aktivnost**

Vlada Republike Hrvatske je 30. lipnja 2004. godine imenovala članove Upravnog vijeća Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, koji su održali konstituirajući sjednicu 16. srpnja 2004. godine i usvojili Statut Fonda, na koji je Vlada Republike Hrvatske dala svoju suglasnost Odlukom od 15. listopada 2004. godine. Obzirom da Fond do tada nije bio registriran u za to odgovarajućem upisniku niti je imao otvoren žiro-račun za poslovanje imenovana je vršiteljica dužnosti ravnatelja Fonda, koja je provela potrebne upisne postupke, a Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva je raspisalo natječaj za izbor i imenovanje ravnatelja Fonda, koji je u tijeku (izvješće od 16.03.2005. godine).

Postignuti rezultati

Fond je u državnom proračunu za 2004. godinu imao osiguran prihod u iznosu od 21.482.257,00 kuna, od kojeg je Upravno vijeće na svojoj sjednici održanoj 23. prosinca 2004. godine, usvajajući Plan prihoda i rashoda Fonda za 2004. godinu, utvrdio da se ustanovama za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom može raspodijeliti 9.000.000,00 kuna, koji iznos je bio namijenjen sufinanciranju programa za održavanje zaposlenosti osoba s invaliditetom i subvencija pravnim subjektima registriranim za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

Suradne institucije

Ministarstvo financija, Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, Hrvatski zavod za zapošljavanje.

Utrošena sredstva

U 2004. godini utrošeno je ukupno 9.000.000,00 kuna.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi predložilo je da ga se briše kao nositelja iz navedene mjere.

Nositelj mjere: HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE

■ Razlog neprovođenja

Hrvatski zavod za zapošljavanje provodi Vladin program poticanja samozapošljavanja nezaposlenih osoba u kojem nisu predviđeni programi kreditiranja samozapošljavanja osoba s invaliditetom.

4.4. Mjera 4. Poticanje mjera za osobe s invaliditetom u sklopu mjera i aktivnosti za poticanje malog gospodarstva

<i>Mjera 4: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva izradit će do kraja 2004. godine u sklopu mjera i aktivnosti za poticanje malog gospodarstva posebne poticajne mjere za osobe s invaliditetom u svrhu povećavanja mogućnosti njihova aktivnog uključivanja u gospodarski razvoj Hrvatske.</i>

Nositelj mjere: MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA

■ Aktivnost 1

U okviru programa pomoći Nizozemske Vlade proveden je MATRA projekt «Izazov» tijekom kojeg su osobe s invaliditetom osnovale zadruge i započele s gospodarskim aktivnostima u području slastičarstva, voćarstva i intelektualnih usluga.

Postignuti rezultati

Ostvarena je suradnja između javnog i privatnog sektora na način da ustanove iz sustava socijalne skrbi svojim radnim i prostorno materijalnim kapacitetima daju podršku započetim djelatnostima zadruga koje su osnovale osobe s invaliditetom.

Suradne institucije

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, ustanove iz sustava socijalne skrbi.

Utrošena sredstva

Za opisane aktivnosti nisu bila osigurana sredstva iz državnog proračuna, jer su osigurana iz stranih izvora pomoći.

HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE

■ **Aktivnost 2**

Mjere aktivne politike zapošljavanja Vlade Republike Hrvatske.

Postignuti rezultati

Provode se od 1. ožujka 2002. godine – zaposleno 265 osoba s invaliditetom kroz Program E «Šansa i za nas». Zapošljavanje ciljne skupine i kroz programe za sufinanciranje zapošljavanja hrvatskih branitelja (F), osoba starijih od 45 godina odnosno 50 godina (D), te ostalih nezaposlenih osoba bez obzira na radno iskustvo i duljinu boravka u evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (C).

Suradne institucije

Utrošena sredstva

■ **Aktivnost 3**

Izrađen Nacionalni akcijski plan zapošljavanja, temeljen na preporukama Europske unije odnosno Europskoj strategiji zapošljavanja – predviđene mjere za uključivanje osoba s invaliditetom u svijet rada.

Postignuti rezultati

Izrada mjera u tijeku.

Suradne institucije

Utrošena sredstva

■ **Aktivnost 4**

Izrada mjera za uključivanje potencijalno socijalno isključenih odnosno ranjivih skupina – program PHARE 2005

Postignuti rezultati

Projekt u početnoj fazi.

Suradne institucije

Predviđena suradnja svih relevantnih aktera obrazovanja i zapošljavanja osoba s invaliditetom.

Utrošena sredstva

5. Područje djelovanja – STANOVANJE, MOBILNOST I PRISTUPAČNOST

5.1. Mjera 1. Osiguravanje pristupačnosti u sustavu zdravstva i opremanje rehabilitacijskih centara funkcionalnim pomagalicama

Mjera 1: *Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi u suradnji s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave dužno je kontinuirano raditi na osiguranju pristupačnosti i elemenata informacijske podrške za gluhe i slijepo osobe unutar ustanova i u okolišu te opremanju zdravstvenih ustanova i rehabilitacijskih centara potrebnim funkcionalnim pomagalicama. Isto je tako Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi do kraja 2004. godine dužno izraditi planove postupne prilagodbe objekata zdravstvenih ustanova koji još nisu dostupni osobama s invaliditetom sa ciljem da se do kraja 2006. godine izvrše planirane prilagodbe.*

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

■ **Aktivnost**

Anketa o osiguranoj pristupačnosti zdravstvenih ustanova završena je početkom 2004. godine i dostavljena Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti.

Postignuti rezultati

Prema dostavljenim podacima za potrebe uklanjanja arhitektonskih barijera u sustavu zdravstvene zaštite tijekom 2004. godine utrošeno je 10.516.135,94 kuna za 29 domova zdravlja, 5 općih bolnica, 7 specijalnih bolnica i 2 ustanove za hitnu medicinsku pomoć te 2 Kliničke bolnice. Jedna specijalna bolnica se nalazi pod zaštitom Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode te se stoga na zgradi ne smiju raditi nikakvi arhitektonski i građevni zahvati. Napominjemo da su u dodatnim investicijama sudjelovale i razne institucije putem donacija koje nisu prikazane u utrošenim sredstvima.

Suradne institucije

Domovi zdravlja, Klinički bolnički centri, Kliničke bolnice, Opće bolnice, Specijalne bolnice, Ustanove za hitnu medicinsku pomoć.

Utrošena sredstva

10.516.135,94 kuna

5.2. Mjera 2. Osiguravanje pristupačnosti u sustavu znanosti, obrazovanja i športa i uvođenje elemenata informacijske podrške za gluhe i slijepe osobe u osnovnim i srednjim školama te sportskim objektima

Mjera 2: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa u suradnji s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave dužno je kontinuirano raditi na uklanjanju arhitektonskih barijera i uvođenju elemenata informacijske podrške za gluhe i slijepe osobe u osnovnim i srednjim školama, te sportskim ustanovama i objektima. Isto je tako Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa do kraja 2003. godine dužno izraditi planove postupne prilagodbe osnovnih i srednjih škola, te sportskih ustanova i objekata koji još nisu dostupni osobama s invaliditetom.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA

■ **Aktivnost**

Postignuti rezultati

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa u mišljenju o Prijedlogu izmjena nositelja mjera Nacionalne strategije za osobe s invaliditetom od 2003. do 2006. godine ukazuje na potrebu izmjene mjere 2. ovog područja na način da se, u pogledu uklanjanja arhitektonskih barijera, nadležno Ministarstvo obveže da se kod izgradnje novih ili rekonstrukcije postojećih građevina osiguravaju uvjeti za pristup i prilagodbu odgojno – obrazovnih ustanova, visokih učilišta i studentskih domova te sportskih ustanova, umjesto dosadašnje obveze koja proizlazi iz navedenih mjera, a odnosi se na kontinuirani rad na uklanjanju arhitektonskih barijera u navedenim sustavima. Navedeno predlažu stoga što u ovom trenutku nije financijski moguće u svim postojećim školskim, visoko obrazovnim i sportskim ustanovama osigurati tražene pretpostavke uzimajući u obzir, primjerice, da u osnovnom školstvu ima 3.239 građevina, od kojih su 403 izvan funkcije, a u srednjem školstvu ima 724 građevine, od kojih su 8 izvan funkcije. Stoga, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa predlaže izmjenju navedene mjere sukladno naprijed navedenom. Također, mišljenja je da bi u okviru sustava osnovnog i srednjeg obrazovanja bilo svrsishodno predvidjeti regionalni pristup na način da bi se samo u nekoj od škola u gradu ili regiji osiguravali maksimalni uvjeti za pristup osobama s invaliditetom u školsku građevinu.

Suradne institucije

Utrošena sredstva

5.3. Mjera 3. Osiguravanje pristupačnosti u sustavu kulture

Mjera 3: Ministarstvo kulture u suradnji s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave dužno je kontinuirano raditi na uklanjanju arhitektonskih barijera i uvođenju elemenata informacijske podrške za gluhe i slijepe osobe u kulturnim ustanovama. Do 2006. godine potrebno je prilagoditi nacionalne muzeje i nacionalna kazališta te kina.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO KULTURE

■ **Aktivnost**

Postignuti rezultati

Ministarstvo kulture vodi računa o provedbi ove mjera u postupcima utvrđivanja uvjeta za osnivanje novih muzeja i galerija kao javnih ustanova. Ujedno izvještava, kako je u Javnoj ustanovi «Nacionalni park Krka» staza na Skradinskom buku prilagođena kretanju osoba s invaliditetom. U planu je i postavljanje informativnih oznaka na Braillovom pismu. Javna ustanova «Park prirode Medvednica» je 2002. godine pokrenula projekt približavanja Parka prirode Medvednica osobama sa svim vrstama invaliditeta. Uz potok Bliznec izgrađena je staza prilagođena za osobe sa svim vrstama invaliditeta i sadrži elemente (nagib terena ne prelazi nigdje 3%, kako bi ju samostalno mogle svladavati osobe u kolicima, stazu prate rukohvati, opločenje je betonsko i kontrastnih boja, kako bi rubnjake mogle registrirati slabovidne osobe, povišeni betonski rubnjaci omogućavaju slijepim osobama siguran smjer kretanja, staza ima širinu na kojoj se mogu mimoići dvojica kolica, sa ugibalištima opremljenim klupama). Uz stazu su postavljene interpretativne table, koje teže pokretnim osobama omogućavaju dobivanje osnovnih informacija o parku. Sve informacije nalaze se i na Braillovom pismu. Uz stazu postavljen je i Križni put sa 14 postaja, koje su također date i na Braillovom pismu. Na taj način omogućeno je vjernicima katoličke vjeroispovijesti, koji su u kolicima, normalno prisustvovanje procesiji Križnog puta. Staza je sigurna i za osobe s mentalnom retardacijom, koje ne mogu imati veće psihičke i fizičke napore. Čvrsti objekti (info-centar u dvorcu Golubovec, Rudnik Zrinski), koji su u nadležnosti ustanove, imaju rampe za pristup osobama s invaliditetom, kao i pristupne putove.

Mišljenja smo da se postizanju željenog cilja, boljim uvjetima življenja osoba s invaliditetom, može doprinijeti i kroz konzervatorsku djelatnost. Tako, na svim objektima kulturno-povijesnog značaja, gdje je to moguće i ne narušava integritet samog kulturnog dobra, predviđa se barem pokretna rampa za pristup osobama s invaliditetom. Od Konzervatorskog odjela u Zagrebu, obaviješteni smo da se, u okviru poslova na zaštiti i obnovi kulturnih dobara, problematika vezana za osobe s invaliditetom odnosi uglavnom na uklanjanje ili ublažavanje arhitektonskih zapreka. U tom smislu nastoje se zakonom propisani standardi vezani na kretanje invalidnih osoba primijeniti na zaštićenim građevinama i u zaštićenom prostoru na način da što manje narušavaju njihov spomenički integritet. Primjena pojedinih tehničkih rješenja određuje se ovisno o zatečenoj arhitektonsko građevinskoj situaciji zasebno za svaki pojedini slučaj. U dosadašnjoj konzervatorskoj praksi ovog Odjela uz predmetnu temu nije bilo većih problema. Potencijalni problemi mogu se pojaviti u slučaju dosljedne primjene zakonskih propisa na poslovne prostore u povišenim prizemljima kuća u zaštićenim povijesnim cjelinama, sa ambijentalno vrijednim uličnim pročeljima. U takvim slučajevima radi se o nizu pojedinačnih ulaza u lokale čija širina najčešće nije dovoljna za ugradnju dodatnih uređaja za invalide, odnosno za razvijanje pristupnih rampi. Kada se radi o pristupu na više etaže, uglavnom se prihvaća ugradnja dizala na najpogodnijem mjestu unutar građevine ili prigradnja uz dvorišno pročelje. Slijedom toga u protekle dvije godine nije odbijen niti jedan zahtjev koji je išao u pravcu uklanjanja barijera i olakšavanja pristupa osobama s invaliditetom. U tom vremenskom periodu izdan je niz posebnih

konzervatorskih uvjeta i prethodnih odobrenja kojima se uspostavljaju bilo rampe, bilo dizala radi pristupačnosti osobama s invaliditetom. Također, Konzervatorski odjel u Varaždinu u svojem nas je očitovanju obavijestio da je posljednjih godina sudjelovao u uklanjanju arhitektonskih barijera za osobe s invaliditetom. Njihov se angažman očitovao kroz utvrđivanje konzervatorskih uvjeta i izdavanje prethodnih odobrenja za radove kojima se barijere za invalide otklanjaju. Za većinu vrijednih građevina pronađeno je rješenje u obliku mobilnih rampi, a kod nekih je građevina uvedeno i dizalo. Na ulicama, unutar povijesne jezgre, barijere se sustavno uklanjaju, a kod cjelovitog uređenja ulica i trgova barijere se maksimalno izbjegavaju. Konzervatorski odjel u Osijeku je u vremenskom periodu od 2002. do 2005. godine izdao niz posebnih konzervatorskih uvjeta i prethodnih odobrenja kojima se uspostavljaju bilo rampe, bilo dizala radi pristupačnosti osobama s invaliditetom.

Državni arhiv u Zagrebu, tijekom svojeg djelovanja kroz program rada, stručnom razinom zaposlenika i ustrojbenim načinom čini maksimalne napore, u otklanjanju bilo kakvih zapreka koje bi mogle sprečavati osobe s invaliditetom da se u potpunosti koriste svojim pravima i slobodama sukladno pozitivnim propisima. Napuštajući skučeni i slabo opremljen prostor čitaonice na katu, a uređujući i opremajući odgovarajući prostor u prizemlju zgrade Arhiva, uz potporu Ministarstva kulture, tijekom 2004., uklonjeni su i arhitektonsko-građevinski nedostaci koji su bili zapreka za pristup osobama s invaliditetom.

Suradne institucije

Utrošena sredstva

5.4. Mjera 4. Osiguravanje pristupačnosti u sustavu znanosti, obrazovanja i športa

Mjera 4: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa dužno je kontinuirano raditi na uklanjanju arhitektonskih barijera i uvođenju elemenata informacijske podrške za gluhe i slijepe osobe na visokim učilištima i studentskim domovima. Isto je tako Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa do kraja 2003. godine dužno izraditi planove postupne prilagodbe studentskih domova i fakulteta, koji još nisu dostupni osobama s invaliditetom.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA

■ Aktivnost

Postignuti rezultati

U skladu sa navedenim mjerama nadležno Ministarstvo financiralo je opremanje informatičke učionice za slijepe i slabovidne studente na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Tri visoka učilišta su prilagođena, a šest visokih učilišta su djelomično prilagođena osobama s invaliditetom. Studenti s invaliditetom smještaju se u studentske domove.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa u mišljenju o Prijedlogu izmjena nositelja mjera Nacionalne strategije za osobe s invaliditetom od 2003. do 2006. godine ukazuje na potrebu izmjene mjere 4. ovog područja na način da se, u pogledu uklanjanja arhitektonskih barijera, nadležno ministarstvo obveže kod izgradnje novih ili rekonstrukcije postojećih građevina, osigurati uvjete za pristup i prilagodbu odgojno – obrazovnih ustanova, visokih učilišta i studentskih domova te športskih ustanova, umjesto dosadašnje obveze koja proizlazi iz navedenih mjera, a odnosi se na kontinuirani rad na uklanjanju arhitektonskih barijera u navedenim sustavima. Navedeno predlažu stoga što u ovom trenutku nije financijski moguće u svim postojećim školskim, visoko obrazovnim i športskim ustanovama osigurati tražene pretpostavke uzimajući u obzir, primjerice, da u osnovnom školstvu ima 3.239 građevina, od kojih su 403 izvan funkcije, a u srednjem školstvu ima 724 građevine, od kojih su 8 izvan funkcije. Stoga, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa predlaže izmjenu navedene mjere sukladno naprijed navedenom. Također, mišljenja je da bi u okviru sustava osnovnog i srednjeg obrazovanja bilo svrsishodno predvidjeti regionalni pristup na način da se samo u nekoj od škola u gradu ili regiji osiguravaju maksimalni uvjeti za pristup osobama s invaliditetom u školsku građevinu.

Suradne institucije

Utrošena sredstva

5.5. Mjera 5. Osiguravanje pristupačnosti u sustavu turizma

Mjera 5: Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka dužno je kontinuirano raditi na obilježavanju hotelskih soba i drugih prostorija reljefnim simbolima i zvučnim uređajima za osobe s oštećenjem vida, informacijskim porukama za gluhe osobe, pristupačnosti i prilagodbi unutrašnjosti objekata za kretanje osoba s invaliditetom i pristupačnosti ostalim turističkim sadržajima (plaže, restorani, kavane). Isto je tako Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka dužno realizaciju ovih mjera ugraditi u propise o kategorizaciji ugostiteljsko-hotelijerskih objekata.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO MORA, TURIZMA, PROMETA I RAZVITKA

■ Aktivnost

Izrada izmjena i dopuna propisa

Postignuti rezultati

1. Skupina «Hoteli»

Člankom 14. Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o razvrstavanju, kategorizaciji, posebnim standardima i posebnoj kvaliteti smještajnih objekata iz skupine hoteli («Narodne novine», br. 132/03) propisano je sljedeće:

Članak 29. mijenja se i glasi:

«(1) Novi smještajni objekti u dijelu: ulaza, komunikacija u zajedničkim prostorima i sanitarijama u zajedničkim prostorima, moraju ispunjavati uvjete za osobe s invaliditetom sukladno posebnim propisima, ako ovim Pravilnikom nije drukčije propisano.

(2) Na ulaznim vratima smještajne jedinice moraju biti označene odgovarajućim reljefnim oznakama. Dizala, ako ih smještajni objekt ima moraju imati odgovarajuću ploču za upravljanje dizalom s reljefnim oznakama i sustav zvučnog informiranja o smjeru kretanja dizala.»

2. Skupina «Kampovi»

Pravilnikom o razvrstavanju, kategorizaciji, posebnim standardima i posebnoj kvaliteti smještajnih objekata iz skupine «Kampovi i druge vrste objekata za smještaj» («Narodne Novine», br. 175/03) propisano je slijedeće:

Poglavlje 1.16 Uvjeti za goste s invaliditetom

Članak 39.

«Člankom 39. propisano je da:

1) Kampovi moraju imati najmanje jednu smještajnu jedinicu i najmanje jedne zajedničke sanitarije prilagođene za goste s invaliditetom, ako ovim Pravilnikom nije drukčije propisano.

2) Na ulaznim vratima smještajne jedinice u građevinama, ako ih ima, moraju biti označene reljefnim oznakama. Dizala, ako ih građevine u kampovima imaju moraju imati odgovarajuću ploču za upravljanje dizalom s reljefnim oznakama i sustav zvučnog informiranja o smjeru kretanja dizala».

Za osobe s invaliditetom kampovi moraju imati najmanje jednu smještajnu jedinicu na svakih započetih 100 osnovnih smještajnih jedinica.

Članak 25. stavak 2. točka 5.

U zajedničkim prostorijama namijenjenim za osobnu higijenu gostiju kampovi trebaju imati:

«Sanitarije za osobe s invaliditetom, odgovarajuće pristupačne i opremljene koje čine: zahod u kabini, umivaonik, tuš u kabini». Kampovi moraju imati najmanje jedne sanitarije za osobe s invaliditetom na svakih započetih 800 smještajnih jedinica.

Članak 21. stavak 3.

Za kampove koje rade u razdoblju do 1. travnja i nakon 15. listopada «u sanitarijama za osobe s invaliditetom grijanje je obvezno u najmanje jednim sanitarijama».

Suradne institucije

Utrošena sredstva

5.6. Mjera 6. Propis s posebnim oznakama hotela prilagođenih potrebama osoba s invaliditetom

<i>Mjera 6: Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka do kraja 2003. godine donijet će propis o posebnim oznakama hotela koji će svoje poslovanje i usluge prilagoditi potrebama osoba s invaliditetom.</i>

Nositelj mjere: MINISTARSTVO MORA, TURIZMA, PROMETA I RAZVITKA

■ *Aktivnost*

Izrada izmjene i dopune propisa.

Postignuti rezultati

Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka je u okviru Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o razvrstavanju, kategorizaciji, posebnim standardima i posebnoj kvaliteti smještajnih objekata iz skupine hoteli («Narodne novine», br. 132/03) propisalo elemente i standarde za posebnu oznaku za osoba s invaliditetom, a popis je objavljen u Narodnim novinama (br. 132/03).

Suradne institucije

Utrošena sredstva

- 5.7. Mjera 7. Osiguravanje pristupačnosti infrastrukturnim objektima i uslugama**
5.9. Mjera 9. Osiguravanje dostupnosti javnog prijevoza osobama s invaliditetom
5.10. Mjera 10. Program omogućavanja dostupnosti javnim prijevoznim sredstvima odnosno brodovima učenicima s teškoćama u razvoju koji pohađaju škole na kopnu

Mjera 7: Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, vezano uz svoju nadležnost do kraja 2003. godine izradit će mjere za poboljšanje fizičke dostupnosti infrastrukturnim objektima i uslugama koje se pružaju u tim objektima, te u tu svrhu u postupku planiranja i primjeni mjera uspostaviti izravnu suradnju s udrugama osoba s invaliditetom. Do kraja 2004. godine prilagodit će se terminali i postaje u županijskim središtima, a do kraja 2006. godine u ostalim gradovima.

Mjera 9: Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, vezano uz svoju nadležnost, do kraja 2003. godine izradit će program prioritetnih aktivnosti u vezi s omogućavanjem veće dostupnosti javnim prijevoznim sredstvima i signalizacijom u prometu, te drugim područjima od značenja za neovisno kretanje i komunikaciju osoba s invaliditetom, te će se na temelju toga svake godine realizirati najmanje dvije prioritetne aktivnosti. Do 2004. godine uvest će se na svim međugradskim linijama iz županijskih središta po jedan prilagođeni autobus, a do 2006. godine iz svih gradskih središta. Do 2006. godine potrebno je prilagoditi još dva željeznička vagona i sva županijska središta opremiti peronskim platformama za ulazak izlazak iz vagona. Navedene aktivnosti provest će se sukladno osiguranim sredstvima u okviru, državnog, županijskog, odnosno gradskog proračuna

Mjera 10: Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva u suradnji s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave izradit će do kraja 2003. godine program omogućavanja dostupnosti javnim prijevoznim sredstvima, odnosno brodovima učenicima s teškoćama u razvoju koji pohađaju škole na kopnu.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA, PROSTORNOG UREĐENJA I GRADITELJSTVA

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva predlaže da se briše kao nositelj iz navedenih mjera.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO MORA, TURIZMA, PROMETA I RAZVITKA

■ **Aktivnost**

Postignuti rezultati

1. Glede obveza koje se odnose na objekte koje koristi i kojima gospodari ovo Ministarstvo u smislu provedbe predmetne Nacionalne strategije izvješćujemo Vas:

- da je u sjedištu Ministarstva uspostavljeno stalno dežurstvo tijekom uredovnog radnog vremena na južnoj porti gdje je omogućen ulaz u razini,
- da je sa ZET-om riješen prijevoz na posao i s posla osoba s invaliditetom zaposlenih u poslovnom objektu «Kockica»,
- da je novo izgrađeni objekt u Slavanskom Brodu prilagođen zahtjevima Strategije a isto tako i renovirani objekt u Vukovaru,
- da ostali mnogobrojni objekti lučkih kapetanija i njihovih ispostava, poslovne prostore predviđene za rad sa strankama, imaju locirane u prizemlju i ne iziskuju posebne prilagodbe.

2. Mjere koje su Hrvatske željeznice d.o.o. do sada poduzele i mjere čija je provedba u tijeku, a radi ostvarenja cilja i svrhe Nacionalne strategije jedinstvene politike za osobe s invaliditetom od 2003. do 2006. godine su:

- u tijeku je izrada projektne dokumentacije za unutarnje i vanjsko uređenje kolodvora Sesvete, Zagreb Glavni kolodvor, Split, Knin, Zadar, Šibenik, Karlovac, Sisak i Osijek (pothodnik s dizalima) na kojima se planira putem rampi, osobama s invaliditetom osigurati pristup kolodvorskoj zgradi i peronima, a za kolodvore gdje postoji pothodnik izrađen je projekt stubišne platforme za osobe s invaliditetom; kod oba navedena projekta predviđena je rekonstrukcija sanitarnih prostora na način da će isti biti prilagođeni osobama s invaliditetom;
- na stajalištu Mikleuš izgrađen je novi peron koji je uz pomoć rampi prilagođen potrebama osoba s invaliditetom;
- dva Bt-i vagona prilagođena su potrebama osoba s invaliditetom;
- na stajalištu Čulinec izgrađen je novi otočni peron koji je opremljen dizalom za osobe s invaliditetom;
- u svim službenim mjestima koja imaju uređene površine ili perone, pristupnim rampama, omogućen je pristup do vlaka;
- izrađeni su projekti za izgradnju novih perona u službenim mjestima Našička Breznica, Cret, Samatovci i Zaprešić Savska.

Mjere koje Hrvatske željeznice d.o.o. namjeravaju provesti s ciljem ostvarenja predmetne Nacionalne strategije su:

- u kolodvorima Zagreb-Zapadni kolodvor, Koprivnica, Bjelovar, Rijeka, Pula, Varaždin, Vinkovci i Slavonski Brod, te stajalištu Buzin, osobama s invaliditetom prilagodit će se

sanitarni prostori te pomoću rampi osigurati ulaz u kolodvorsku zgradu i prilaz peronima, a gdje postoje pothodnici, pomoću stubišne platforme za osobe s invaliditetom;

- za kolodvore Zagreb Glavni kolodvor, Rijeka, Split i Osijek nabavit će se po jedna kolica za ulazak osoba s invaliditetom u vagone;

- modernizacija i prilagodba dva Bt-i vagona za potrebe osoba s invaliditetom;

- za sva stajališta u kojima se planira izgraditi peron predviđeno je osiguranje prilaza stajališnom objektu i peronu pomoću rampi za osobe s invaliditetom.

3. Glede provedbe mjera (osiguravanje pristupačnosti infrastrukturnim objektima i uslugama) Nacionalne strategije u proteklom razdoblju u segmentu zračnog prometa učinjeno je sljedeće:

Udruga hrvatskih zračnih luka uputila je svim zračnim lukama ICAO Dokument br. 9636 – Međunarodni znakovi za vođenje osoba na aerodromima i pomorskim lukama, kako bi postojeće znakovlje na svojim objektima uskladili s međunarodnim, a posebno one koji se odnose na osobe sa smanjenom pokretljivošću.

Radna grupa za olakšice u zračnom prometu u nacrtu prijedloga Nacionalnog programa za olakšice u zračnom prometu navela je odredbu kojom se Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka u suradnji s operatorom zrakoplova i aerodroma te putničkim agencijama obvezuje pružiti informacije putnicima sa smanjenom pokretljivošću u vidu brošura, letaka i sl. Također je navedena odredba o obveznoj obuci osoblja operatora zrakoplova, aerodroma i osoblja putničke agencije. Stupanjem na snagu Nacionalnog programa za olakšice u zračnom prometu njegove odredbe postat će obvezujuće za operatore aerodroma, zrakoplova, putničke agencije i ostale subjekte uključene u zračni prijevoz putnika.

Aerodromi namijenjeni za redoviti i charter prijevoz posjeduju infrastrukturu koja omogućuje kretanje putnika sa smanjenom pokretljivošću bez većih poteškoća.

4. U 2004. godini na području telekomunikacija i pošte poduzete su sljedeće aktivnosti:

Uprava telekomunikacija i pošte dostavila je Pravilnik o projektima potrebnim za osiguranje pristupačnosti građevinama osobama smanjene pokretljivosti trgovačkim društvima (HP-Hrvatske pošte d.d. i HT-Hrvatske telekomunikacije d.d.) da daju svoje primjedbe i mišljenje. Na predloženi tekst Nacrta pravilnika nisu imali primjedbi i dali su pozitivno mišljenje. Time su upoznati i sa obavezama koje će slijediti nakon donošenja Pravilnika o projektima potrebnim za osiguranje pristupačnosti građevinama osobama smanjene pokretljivosti te potrebom da ih ugrade u planove poslovanja.

a) HP-Hrvatska pošta d.d. Zagreb

Tijekom 2004. godine Hrvatska pošta d.d. je investirala u poštanske urede kod kojih su izrađene invalidske rampe, kako slijedi:

- PU 10120 Zagreb (Črnomerec)	Poštansko središte Zagreb
- PU 31112 Osijek	Poštansko središte Osijek
- PU 31432 Budimci	Poštansko središte Osijek
- PU 34340 Kutjevo	Poštansko središte Požega
- PU 34551 Lipik	Poštansko središte Požega
- PU 43291 Novalja, otok Pag	Poštansko središte Rijeka

Također, tijekom 2004. godine projektirane su dokumentacije za rekonstrukciju poštanskih ureda, a koje podrazumijevaju građevinska rješenja za olakšan pristup invalidnim osobama za poštanske urede :

PU 43240 Čazma	Poštansko središte Bjelovar

PU 43290 Grubišno Polje

PU 33000 Virovitica

PU 53288 Karlobag

PU 52440 Poreč

PU 51525 Klenovica

PU 51511 Malinska

PU 35410 Nova Kapela

Poštansko središte Bjelovar

Poštansko središte Virovitica

Poštansko središte Gospić

Poštansko središte Pazin

Poštansko središte Rijeka

Poštansko središte Rijeka

Poštansko središte Slavonski Brod

Radovi na rekonstrukciji navedenih poštanskih ureda predviđaju se u nadolazećim investicijskim razdobljima.

b) HT-Hrvatske telekomunikacije d.d. Zagreb

Sada postoji nesmetan pristup invalidima u 17 T centra, međutim postoje problemi s pristupom u 28 T centra.

U 11 T-Centara u kojima nije moguć pristup osobama s invaliditetom, predviđeni su u 2004. godini za relokaciju. Mogućnost prilaza invalidnim osobama od studenog 2004. godine obavezni je dio projekta prilikom uređenja novih T-Centara, odnosno jedan od obaveza koju najmodavac mora omogućiti prilikom sklapanja ugovora.

Sukladno odluci Uprave iz 2001. godine osobe s invaliditetom imaju pravo na popust za pretplatu od 50%, te besplatnih 20 minuta razgovora, ukoliko su vlasnici priključka, (vlasnik priključka je član uže obitelji te pripadajuće udruge) koji je moguće aktivirati uvidom u invalidsku iskaznicu ili iskaznicom članstva udruge.

Od prosinca 2004. godine u ponudi telefonskih uređaja u svim T-Centrima može se nabaviti i poseban telefon namijenjen osobama s invaliditetom Audioline T47 s prilagođenim audio – vizualnim signalima za osobe s problemom vida i slušnog oštećenja. Telefon je u prodaji s minimalnom maržom (pokrivanje samo zavisnih operativnih troškova skladištenja i transporta) i maloprodajna cijena iznosi 278,00 kn.

c) T- Mobile Hrvatska d.o.o.

U 2004. godini T-Mobile je otvorio svojih 5 prodajnih mjesta, od čega dva u Zagrebu te po jedan u Splitu, Rijeci i Osijeku. U tim objektima vodila se briga da oni budu maksimalno prilagođeni dostupnosti osoba s invaliditetom.

T-Mobile Hrvatska d.o.o. je za korisnike, osoba s invaliditetom većim od 80%, odobrio 25% popusta na mjesečnu pretplatu za Cronet tarifne modele Trend, Classic, Active, Pro i Data. Popust vrijedi za Cronet priključke s ili bez ugovora na 12 mjeseci za nove i postojeće korisnike.

d) VIPnet d.o.o.

VIPnet je u proteklom razdoblju kako bi olakšao kretanje osoba s invaliditetom, financirao izgradnju šumske staze za invalide Bliznec, prve takve u ovom dijelu Europe. Potpomogli su školovanje psa vodiča slijepih osoba, a korporativna brošura koju su izdali prošle godine tiskana je i na Braillevu pismu, kako bi bila dostupna i osobama oštećena vida.

U novoj poslovnoj zgradi na Žitnjaku, u Zagrebu, koju VIPnet planira završiti ove godine, omogućit će se na različite načine lakši pristup i kretanje osobama s invaliditetom. Tako su u sklopu nove zgrade planirana parkirna mjesta za invalide, ulaz u nivou terena, hodnici koji su svojom širinom prilagođeni prolazu invalidnih kolica, liftovi, prilagođeni pristup sadržajima restorana na zadnjem katu, WC za invalide, prilagođeni nagibi u garaži i dječjem vrtiću, a prometne površine kompleksa izvedene su sa skošenim rubnjacima.

Prilikom otvaranja VIP centara vođena je briga o tome da se i osobama s invaliditetom omogućí pristup objektima, no pristup nije moguće osigurati kod svih objekata zbog različitih tehničkih ograničenja.

Osim navedenog, među svojim ponudama VIPnet ima i stalnu ponudu za članove Hrvatskog saveza gluhih i nagluhih, čime također želi olakšati svakodnevni život osobama s invaliditetom.

5. Na brodovima Jadrolinije sagrađenim nakon 1985. godine predviđeni su određeni prostori za upotrebu osoba s invaliditetom, pri čemu je posebno vođeno računa da se brodske komunikacije i sanitarni prostori prilagode njihovim potrebama.

Shodno tome, ovisno o tipu broda i dužini trajanja putovanja za potrebe osoba s invaliditetom predviđa se ugradnja liftova i sanitarnih prostora u sklopu putničkih salona, dok se kod brodova čija plovidba traje do sat vremena predviđaju sanitarni prostori na nivou palube garaže jer bi ugradnja liftova za tako kratka putovanja bila neracionalna i tehnički prezahtjevna.

Prilikom nabavke polovnih brodova vodi se računa i o posebnim potrebama osobama s invaliditetom te o mogućnosti prilagođavanja u okviru racionalnih tehničkih zahvata.

Od novo sagrađenih brodova, gotovo svi su opremljeni sanitarnim prostorima, a veći brodovi i liftovima.

Brodovi Marko Polo, Dubrovnik, Bartol Kašić, Tin Ujević opremljeni su posebnim liftovima i sanitarnim prostorima za upotrebu osoba s invaliditetom.

Brodovi Lastovo, Ston i Kijevo, sagrađeni 1997. godine opremljeni su sanitarnim prostorijama u nivou teretne palube s obzirom da su predviđeni za kraća putovanja. Posljednje četiri novogradnje Jadrolinije, odnosno Sveti Krševan, Sumartin, te novogradnja 130 i 535, opremljene su sanitarnim prostorijama u nivou palube vozila, pri čemu se vodi računa da se izbjegnju pražnjice (pragovi) na vratima i putničkim komunikacijama.

U skladu sa međunarodnim konvencijama u postupcima napuštanja broda posebno se vodi računa o broju i potrebama osoba s invaliditetom prisutnih na brodu tokom svakog putovanja, jer je u slučaju evakuacije potrebno predvidjeti potreban broj članova posade i sredstva za asistiranje.

Iako danas ne postoje nacionalni propisi koji bi obvezivali brodove Jadrolinije za opremanjem posebnim sredstvima ili prostorima za osobe s invaliditetom, Jadrolinija će kod svih budućih novogradnji predvidjeti određen opseg opremanja i prilagođavanja brodova potrebama osoba s invaliditetom, ovisno o tipu broda i trajanju putovanja.

Što se tiče postojećih luka iste ne ispunjavaju u potpunosti uvjete za prihvata osoba s invaliditetom, a za novo izgrađene luke i objekte u postojećim lukama naložit će se mjere za poboljšanje fizičke dostupnosti infrastrukturnim objektima i uslugama koje se pružaju u lukama i na pomorskom dobru.

6. U državnom proračunu Ministarstva za 2004. godinu bila su osigurana sredstva u ukupnom iznosu od 6.430.000,00 kuna na aktivnosti A570282 - Poboljšanje fizičke dostupnosti infrastrukturnim objektima i uslugama u prometu, ali Izmjenom i dopunom državnog proračuna Republike Hrvatske («Narodne novine», br.104/04) od 27. srpnja 2004. godine smanjen je iznos na 4.930.000,00 kuna, a Odlukom o preraspodjeli sredstava planiranih u državnom proračunu Republike Hrvatske za 2004. godinu («Narodne novine», br. 164/04) od 18. studenog sveden je na nulu.

Suradne institucije

Utrošena sredstva

5.8. Mjera 8. Pravilnik o izgradnji bez zapreka

Mjera 8: Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva do kraja 2003. godine donijet će novi pravilnik o gradnji bez barijera kojim će se odrediti prostorni standardi i uvjeti, te postrožiti kriteriji za planiranje, projektiranje, gradnju i rekonstrukciju građevina, davanje u uporabu svih javnih prostora i javnih više stambenih i stambenih građevina, uključivo ugostiteljske i smještajne turističke objekte.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA, PROSTORNOG UREĐENJA I GRADITELJSTVA

■ Aktivnost 1

2003. godina

A. Sukladno Operativnom planu za provedbu Nacionalne strategije jedinstvene politike za osobe s invaliditetom, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (MZOPUG) donijelo je Pravilnik o projektima potrebnim za osiguranje pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i drugim osobama smanjene pokretljivosti («Narodne novine», br. 104/03). Pravilnik je stupio na snagu osam dana od dana objave u Narodnim novinama, to jest 05. srpnja 2003. godine. O obvezama koje proizlaze iz Pravilnika obaviješteni su svi Uredi državne uprave u županijama, te Hrvatska komora arhitekata i inženjera u graditeljstvu.

B. Novim Zakonom o gradnji («Narodne novine», br. 175/03) utvrđeni su temelji za donošenje novog Pravilnika za pristupačnost građevina osobama smanjene pokretljivosti te obveze i prava kojima se osiguravaju pogodnosti za osobe s invaliditetom pri kretanju u građevinama.

Postignuti rezultati

A. Odredbe ovog Pravilnika osiguravaju da se na svim građevinama javne namjene prilikom rekonstrukcije moraju izvesti radovi kojima se osigurava pristupačnost građevine, neovisno o tome iz kojeg se razloga rekonstrukciji pristupa. To primjerice znači da, kad se pristupa rekonstrukciji građevina javne namjene radi poboljšanja elektroinstalacije, vodovoda, kanalizacije ili bilo kojeg drugog poboljšanja za koje je potrebno ishoditi građevnu dozvolu, investitor je obavezan osigurati pristupačnost - mora izvesti radove kojima se osigurava pristupačnost građevini te primijeniti sve propisane mjere i tehnička rješenja pristupačnosti, jer u protivnom istu neće moći ishoditi i rekonstrukciju realizirati. Naime, kako će se tehnički urediti aktivnosti u građevini koje moraju biti pristupačne, mora biti prikazano i objašnjeno u projektnoj dokumentaciji.

Ova obveza odnosi se na sve građevine javne namjene kao što su: građevine uslužne namjene, građevine poštanske ili telekomunikacijske namjene, građevine upravne namjene, građevine koje učestalo koriste osobe s invaliditetom ili osobe smanjene pokretljivosti, građevine prometne namjene, građevine odgojne i obrazovne namjene, građevine kulturne namjene, građevine sportske i rekreacijske namjene, građevine

sakralne namjene, te prostori s javnom namjenom (javne pješačke površine i površine namijenjene ukrcaju i iskrcaju putnika u prometnim građevinama).

U višestambenim zgradama, a to su one s deset i više stanova, na svakih 10 stanova jedan mora biti prilagodljiv. Ukupni broj prilagodljivih stanova određuje se tako da se ukupni broj stanova u građevini zaokruži na prvu višu deseticu. Prilagodljiv stan je onaj do kojeg je osiguran pristup osobama smanjene pokretljivosti i koji je predviđen za prilagodbu propisanim veličinama, karakteristikama i opremi prostora predviđenog za stanovanje osobe s invaliditetom na način koji se ne smatra rekonstrukcijom te zgrade. Ukoliko stan ne kupi osoba s invaliditetom, bit će ponuđen na tržištu kao stan više kategorije i kao takav će se prodati zainteresiranom kupcu. Samo projektiranje i obvezni sadržaj projekta ne koincidira s vlasništvom stana.

Kako bi rezultati donesenog pravilnika bili što bolji, Ministarstvo zaštite okoliša prostornog uređenja i graditeljstva izradilo je i tiskalo Priručnik s komentarima i uputama za primjenu Pravilnika u nakladi od 10.000 primjeraka (u cijelosti na web stranicama MZOPUG: www.mzopu.hr uz međunarodnu oznaku/simbol pristupačnosti), koji je namijenjen svima koji su profesionalno povezani s izgradnjom građevina, u prvom redu projektantima i osobama koje izdaju načelne, građevne i uporabne dozvole, ali i investitorima i vlasnicima ili upraviteljima građevina javne namjene koje treba prilagoditi osobama s teškoćama u kretanju i učiniti ih njima pristupačnim.

Na prezentaciji ovog Priručnika, održanoj u rujnu 2003. godine, pozvani su vlasnici i upravitelji postojećih građevina koji nisu imali namjeru ili nisu obvezni učiniti svoje građevine pristupačnima, da to učine u korist cjelokupne zajednice, a posebno osoba s invaliditetom. Upućen je dopis Hrvatskom saboru, Vladi Republike Hrvatske, svim ministarstvima, državnim upravama i zavodima, kako bi ih se podsjetilo da tijekom planiranja sredstava iz državnog proračuna za 2004. godinu, obvezatno predvide troškove za osiguranje pristupačnosti građevine osobama smanjene pokretljivosti te svojim primjerom, potaknu potrebu građenja novih pristupačnih građevina i uklanjanje do sada nastalih arhitektonsko-urbanističkih barijera te da isto postane naša svakodnevnica, a građevine poput Vlade, Sabora, ministarstava kao i sve ostale građevine javne namjene postanu pristupačne svim osobama bez iznimke.

B. Novi Zakona o gradnji («Narodne novine», br. 175/03) učinio je određene pomake i uveo:

- obvezu da građevine javne i poslovne namjene moraju biti projektirane i izgrađene tako da je osobama smanjene pokretljivosti osiguran nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad (članak 14., stavak 1.),
- obvezu da građevine stambene i stambeno-poslovne namjene s deset i više stanova moraju biti projektirane i izgrađene tako da je moguća njihova jednostavna prilagodba za pristup, kretanje, boravak i rad osobama smanjene pokretljivosti u najmanje jednom stanu na svakih deset stanova (članak 14., stavak 2.),
- obvezu da uvjete i način nesmetanog pristupa, kretanja, boravka i rada osobama smanjene pokretljivosti u građevinama, te uvjete i način jednostavne prilagodbe građevina pravilnikom propiše ministar zaštite okoliša prostornog uređenja i graditeljstva uz suglasnost ministra unutarnjih poslova (članak 14., stavak 3.),
- pravo da se u slučaju rekonstrukcije ili adaptacije pojedinačne građevine u kojoj se osobama smanjene pokretljivosti osigurava nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad

može odstupiti od nekih bitnih zahtjeva za građevinu uz pribavljenu suglasnost Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (članak 13., stavak 1.),

- pravo da se, u slučaju rekonstrukcije postojeće građevine u cilju omogućavanja ili olakšavanja kretanja građevinom nepokretnoj, odnosno teško pokretnoj osobi, koja ima 100% tjelesnog oštećenja ili najmanje 80% tjelesnog oštećenja funkcije organa za kretanje i kojoj se priznaje pomoć druge osobe u obavljanju većine ili svih životnih funkcija, ne mora ishoditi građevinska dozvola (članak 116., stavak 1., točka 3.),
- pravo da se, za radove na stubama, hodnicima i drugim prostorima različitih razina na pristupima građevini i unutar građevine u svrhu omogućavanja nesmetanog pristupa i kretanja osobe s teškoćama u kretanju, u građevini u slučaju da ne narušavaju funkciju i namjenu građevine, odnosno da ne utječu na ispunjavanje bitnih zahtjeva za građevinu i/ili zadovoljavanje lokacijskih uvjeta, te druge radove denivelacije, ugrađivanja zvučnih semaforских uređaja i ugrađivanja taktilnih površina u građevinama i na javno-prometnim površinama, ne mora ishoditi građevinska dozvola (članak 116. stavak 1., točka 5.), kao i kaznene odredbe za projektante, nostrifikatore projekata, izvođače vezano za ispunjenje odredbi iz Zakona koje se odnose na pristupačnost građevina.

Suradne institucije

Udruga osoba s invaliditetom

Utrošena sredstva

60.000 kuna

■ *Aktivnost 2*

2004. godina

Na temelju članka 14. novog Zakona o gradnji («Narodne novine», br. 175/03 i 100/04) Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva pristupilo je izradi Nacrta prijedloga Pravilnika o pristupačnosti građevina osobama smanjene pokretljivosti.

Javna rasprava održana je tijekom lipnja 2004. godine, nakon koje su pristigle uglavnom iste primjedbe i prijedlozi, unatoč činjenici da su raspravljene tijekom rada Povjerenstva Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo). Stoga je bilo potrebno ponovno iste raspraviti, uskladiti s ostalim primjedbama i prijedlozima iz javne rasprave, usuglasiti stavove te izraditi konačni tekst Pravilnika. U tijeku je nomotehničko uređivanje i izrada slikovnog priloga uz Pravilnik.

Postignuti rezultati

Pravilnikom je predviđeno propisivanje uvjeta i načina projektiranja, gradnje, rekonstrukcije i adaptacije, kojima će se osobama smanjene pokretljivosti osigurati nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad u građevinama stambene i stambeno-poslovne namjene te građevinama javne i poslovne namjene. Ovim Pravilnikom će se ujedno propisati uvjeti i način projektiranja, rekonstrukcije i adaptacije, koje treba ispuniti pri jednostavnoj prilagodbi građevina radi osiguranja nesmetanog pristupa, kretanja, boravka i rada osobama smanjene pokretljivosti. Tehnička rješenja će morati biti sadržana u idejnom, glavnom i izvedbenom projektu građevine.

Suradne institucije

U rad Povjerenstva uključeni su predstavnici udruga za osobe s invaliditetom, koje su predložili njihovi savezi, a zastupljene su slijepi i slabovidne osobe, gluhe i nagluhe osobe, osobe koje se kreću u invalidskim kolicima te osobe koje koriste druga pomagala za lakše kretanje. Povjerenstvo uz predstavnike nevladinih udruga i ministarstva koje je nadležno za donošenje ovog propisa, čine stručne osobe koje se ovom problematikom bave već dugi niz godina (Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu).

Utrošena sredstva

45.000 kuna

5.11. Mjera 11. Izmjena i dopuna propisa o proračunu tako da se posebno iskazuju planirana i utrošena sredstva za uklanjanje arhitektonskih i drugih zapreka

<i>Mjera 11: Ministarstvo financija predložit će do kraja 2003. godine predložiti izmjenu i dopunu propisa o proračunu na način da će se posebno iskazivati planirana i utrošena sredstva za uklanjanje arhitektonskih i drugih barijera u prostoru.</i>

Nositelj mjere: MINISTARSTVO FINANCIJA

Ministarstvo financija nije se očitovalo o provedbi navedene mjere.

6. Područje djelovanja – MIROVINSKO OSIGURANJE

6.1. Mjera 1. Stručna i analitička podloga o mogućnostima postupnog uvođenja invalidskog osiguranja

Mjera 1: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti u suradnji s Ministarstvom zdravstva i socijalne skrbi i Hrvatskim zavodom za mirovinsko osiguranje izradit će do kraja 2004. godine stručnu i analitičku podlogu o mogućnostima postupnog uvođenja invalidskog osiguranja, te će predložiti donošenje odgovarajućih propisa.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO OBITELJI, BRANITELJA I MEĐUGENERACIJSKE SOLIDARNOSTI

Suradna institucija: MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA

■ **Razlog neprovođenja**

Sustav mirovinskog i invalidskog osiguranja koji se primjenjivao do 1. siječnja 1999. godine postao je neprimjeren novouspostavljenim odnosima na području društvenog, političkog i gospodarskog razvoja Republike Hrvatske. Nastala je potreba da se i mirovinski sustav prilagodi načelima tržišnog gospodarstva, pa je uz mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti ustanovljeno i mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje, preispitani su i dobrim dijelom izmijenjeni mnogi instituti ranijeg mirovinskog i invalidskog osiguranja, a time su radikalne promjene provedene i na području invalidskog osiguranja.

Raniji oblik invalidskog osiguranja napušten je kao neodrživ. Uz široku definiciju invalidnosti rješavali su se mnogi problemi tadašnjeg gospodarstva i pojava tehnoloških viškova rješavala se u pravilu putem invalidskog osiguranja. Uvođenjem mirovinske reforme, koja je započela donošenjem Zakona o mirovinskom osiguranju, koji je stupio na snagu 1. siječnja 1999. godine ugrađena je nova, restriktivnija definicija invalidnosti koja za razliku od ranijeg mirovinskog i invalidskog osiguranja, a usklađena s europskim zemljama sadržava samo dva oblika invalidnosti: trajni gubitak radne sposobnosti (opća nesposobnost za rad) i trajno smanjenje radne sposobnosti (profesionalna nesposobnost za rad). Na temelju invalidnosti u oba se slučaja ostvaruje pravo na invalidsku mirovinu, s tim da osiguranik kod kojeg je utvrđeno postojanje profesionalne nesposobnosti za rad i kod kojeg postoji preostala radna sposobnost može ostvariti pravo na profesionalnu rehabilitaciju. Uređeno je i ostvarivanje prava na naknadu zbog tjelesnog oštećenja, a korisnicima prava na temelju preostale radne sposobnosti, neposredne invalidnosti i izmijenjene radne sposobnosti, koji su ta prava ostvarili prema propisima, koji su važili do 31. prosinca 1998. godine ta prava prevedena su po službenoj dužnosti na invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti, te su na taj način novčana primanja koja su ranije imala privremeni karakter zamijenjena s dugoročnim novčanim primanjima bez ponovnog ocjenjivanja radne sposobnosti odnosno invalidnosti.

Dakle, invalidsko osiguranje u navedenom opsegu sadržano je u cijelosti u sustavu mirovinskog osiguranja i ne može se govoriti o «postupnom uvođenju invalidskog osiguranja», i ova je mjera izvršena u cijelosti.

Suradna institucija: HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE

■ Razlog neprovođenja

U Mjeri 1. se navodi da će se izraditi «stručna i analitička podloga o mogućnostima postupnog uvođenja invalidskog osiguranja», kao da više nema toga osiguranja. Naime, u Zakonu o mirovinskom osiguranju («Narodne novine», broj 102/98) uređeno je osiguranje i pojedina prava koja se ostvaruju na temelju invalidnosti i tjelesnog oštećenja (čl. 4., 18., 19. i 34-59.), kao i prava invalida rada koji su to postali po prijašnjim propisima o mirovinskom osiguranju (čl. 172. i 174.). Stoga se, po našem mišljenju ne može govoriti o «postupnom uvođenju invalidskog osiguranja», već eventualno o poboljšavanju pojedinih zakonskih rješenja kojima je uređeno invalidsko osiguranje.

6.2. Mjera 2. Zakonsko rješavanje za utvrđivanje mjerila u invalidskom osiguranju za posljedice povrede na radu i profesionalne bolesti

Mjera 2: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi i Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje u suradnji s Ministarstvom obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti izradit će do kraja 2004. godine odgovarajuće zakonsko rješenje u kojem će se, između ostaloga, utvrditi mjerila u invalidskom osiguranju za posljedice povrede na radu i profesionalne bolesti.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi predložilo je da nositelj mjere bude Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA

■ Aktivnost

U mirovinskom osiguranju prava po osnovi ozljede na radu i profesionalne bolesti u potpunosti su razrađena Zakonom o mirovinskom osiguranju («Narodne novine», br. 102/98, 127/00, 59/01, 109/01, 147/02, 117/03, 30/04 i 177/04) i Zakonom o listi profesionalnih bolesti («Narodne novine», br. 162/98).

Postignuti rezultati

Navedenim zakonima prava po osnovi ozljede na radu i profesionalne bolesti razrađena su u punom opsegu i bez restriktivnih elemenata u odnosu na raniji sustav. Mišljenja smo da bi trebalo razmotriti mogućnost za uspostavljanje zasebnog osiguranja od profesionalnih rizika, a ne samo utvrđivanje mjerila, a u skladu sa Strategijom razvitka

Republike Hrvatske «Hrvatska u 21. stoljeću» - Strategija razvitka mirovinskog sustava i sustava socijalne skrbi («Narodne novine», br. 97/03).

Suradne institucije

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

Utrošena sredstva

Nositelj mjere: HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE

■ Razlog neprovođenja

U Mjeri 2. navodi se da će se izraditi zakonsko rješenje «u kojemu će se između ostalog, utvrditi mjerila u invalidskom osiguranju za posljedice ozljede na radu i profesionalne bolesti». U ovome dijelu, ponovno ukazujemo na Strategiju razvitka mirovinskog sustava i socijalne skrbi («Narodne novine», br. 87/03, str. 3357) u kojoj je predviđeno razmatranje mogućnosti za uspostavljanje zasebnog osiguranja od profesionalnih rizika, a ne samo utvrđivanje mjerila, kako je navedeno u ovoj Mjeri.

6.3. Mjera 3. Noveliranje pojedinih odredbi Zakona o mirovinskom osiguranju

Mjera 3: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi i Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje do kraja ožujka 2003. godine preispitat će pojedine odredbe Zakona o mirovinskom osiguranju i pripremiti ga za noveliranje u svrhu poboljšanja materijalnog položaja korisnika prava.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi predložilo je da nositelj mjere bude Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA

■ Aktivnost

U praćenju materijalnog položaja korisnika invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju («Narodne novine», br. 147/02), te je korisnicima invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad povećan mirovinski faktor s 0,6667 na 0,8.

Postignuti rezultati

Poboljšanje materijalnog položaja 37.808 korisnika invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad, kojima je mirovina povećana za oko 20% počevši od 18. prosinca 2002. godine.

Suradne institucije

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

Utrošena sredstva

u 2003. godini 92.354.107,00 kuna

u 2004. godini 95.755.509,00 kuna

ukupno: 188.109.616,00 kuna

Nositelj mjere: HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE

■ Aktivnost 1

Izmjene Zakona o mirovinskom osiguranju

Postignuti rezultati

Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju, («Narodne novine» br. 147/02).

Suradne institucije

■ Aktivnost 2

Povećanje mirovina zbog profesionalne nesposobnosti za rad od 18.prosinca 2002. godine za 20%.

Postignuti rezultati

Povećanje mirovina zbog profesionalne nesposobnosti za rad za 20%, kojim je obuhvaćeno 37.808 korisnika.

Suradne institucije

Utrošena sredstva

- 2003: 92.354.107,00 kn

- 2004: 95.755.509,00 kn

ukupno: 188.109.616,00 kn

6.4. Mjera 4. Posebne mjere za uspješno provođenje profesionalne rehabilitacije

Mjera 4: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i institucije II. stupa reformiranog mirovinskog sustava do kraja 2003. godine predložit će posebne mjere radi uspješnog provođenja profesionalne rehabilitacije.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi predložilo je da nositelj mjere bude Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA

■ Aktivnost

Donošenje Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom («Narodne novine», br. 4/02), koji je stupio na snagu 4. prosinca 2002. godine.

Izrada Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom.

Postignuti rezultati

Rješenjem od 30. lipnja 2004. godine Vlada Republike Hrvatske razriješila je članove Upravnog vijeća Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, te imenovala nove članove Upravnog vijeća koji su održali konstituirajuću sjednicu 16. srpnja 2004. godine i usvojili Statut Fonda, na koji je Vlada Republike Hrvatske dala suglasnost Odlukom od 15. listopada 2004. godine. Obzirom da Fond do tada nije bio registriran u za to odgovarajućem upisniku i nije imao otvoren žiro-račun za poslovanje imenovana je vršiteljica dužnosti ravnatelja Fonda, koja je provela potrebne upisne postupke, a Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva raspisalo je natječaj za izbor i imenovanje ravnatelja Fonda, koji je u tijeku.

Sufinancirani su programi za održavanje zaposlenosti osoba s invaliditetom i subvencija pravnim subjektima registriranim za rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (npr. «Suvenir» Sirač – 1.800.000,00 kuna za povrat kredita korištenog iz sredstava Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, «Zapos» Zagreb – 2.100.000,00 kuna za povrat duga prema dobavljačima i isplatu neisplaćenih plaća radnicima itd.) – izvješće od 16.03.2005. godine.

Suradne institucije

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

Utrošena sredstva

9.000.000,00 kuna za 2004. godinu

Nositelj mjere: HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE

■ Razlog neprovođenja

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje navodi da se profesionalna rehabilitacija invalida rada prema Zakonu o mirovinskom osiguranju provodi relativno u ograničenom broju slučajeva i da je stupanjem na snagu Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom došlo do određenog dualizma u uređivanju tog prava pa stoga smatraju da bi trebalo preispitati mogućnost uređivanja tog pitanja samo jednim

zakonom na jednak način za sve osobe s invaliditetom u Republici Hrvatskoj. Posebno napominje da je nužno hitno donijeti više podzakonskih akata za provedbu Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom.

6.5. Mjera 5. Zakonsko rješenje za korištenje sredstava iz fondova drugog stupnja za obiteljske mirovine osoba s invaliditetom kao i za omogućavanje prava izbora na nasljeđivanje roditeljske mirovine

Mjera 5: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi u suradnji s Hrvatskim zavodom za mirovinsko osiguranje izradit će do kraja 2003. godine zakonsko rješenje za korištenje sredstava iz fondova drugog stupa za obiteljske mirovine osoba s invaliditetom na isti način kao što se sada koriste sredstva iz prvog stupa za istu populaciju, kao i zakonsko rješenje za omogućavanje prava izbora na nasljeđivanje roditeljske mirovine ukoliko je ona povoljnija prilikom odlaska u mirovinu, a u svrhu poticanja njihova zapošljavanja.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi predložilo je da nositelj mjere bude Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA

■ Aktivnost

Temeljem odredaba Zakona o mirovinskom osiguranju («Narodne novine», br. 102/98, 127/00, 59/01, 109/01, 147/02, 117/03, 30/04 i 177/04) svi članovi obitelji umrlog osiguranika u jednakom su položaju u pogledu ostvarivanja prava na obiteljsku mirovinu, bez obzira da li se radi o osobama s invaliditetom ili ne.

Postignuti rezultati

Članu obitelji osiguranika osiguranog u obveznom mirovinskom osiguranju na temelju individualne kapitalizirane štednje čija su sredstva s osobnog računa naslijeđena, obiteljska mirovina na koju ima pravo iz obveznog mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti određuje se kao osnovna mirovina.

Članu obitelji umrlog osiguranika mlađeg od 50 godina života ili osiguranog u obveznom mirovinskom osiguranju na temelju individualne kapitalizirane štednje kraće od pet godina određuje se obiteljska mirovina za ukupni mirovinski staž umrlog osiguranika.

Članovi nesposobni za rad ostvarivat će obiteljsku mirovinu doživotno, kao do sada. Nije jasno kako bi se kroz ovaj institut postigla stimulacija zapošljavanja osoba s invaliditetom.

Suradne institucije

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

Utrošena sredstva

Nositelj mjere: HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE

■ Razlog neprovođenja

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje napominje da prema važećim propisima članovi obitelji (udovac, udovica, djeca, roditelji, braća i sestre) umrlog osiguranika kod kojih postoji opća nesposobnost za rad pod određenim uvjetima ostvaruju pravo na obiteljsku mirovinu. Nakon smrti osiguranika koji je bio osiguran i u II. stupu također će se ostvarivati obiteljska mirovina i iz tog stupa, ali će se ostvarivati, ako je to za osiguranika povoljnije, samo mirovina iz prvog stupa uz uvjet da kapitalizirana sredstva nisu naslijedena.

S tim u vezi nejasno je kako bi se poticalo zapošljavanje osoba s invaliditetom uz omogućavanje prava izbora roditeljske mirovine ako je povoljnija, pa bi ta pitanja trebalo temeljito analizirati prije bilo kakve izmjene propisa.

7. Područje djelovanja – SOCIJALNA POMOĆ I SKRB

7.1. Mjera 1. Usklađivanje položaja i zaštite vojnih i civilnih invalida rata i sudionika Drugog svjetskog rata, mirnodopskih vojnih invalida iz poraća i civilnih invalida iz Domovinskog rata

Mjera 1: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi u suradnji s Ministarstvom obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti do kraja 2004. godine uskladit će zakonodavno pravnu zaštitu u svrhu što ravnopravnijeg položaja i zaštite vojnih i civilnih invalida rata i sudionika II. svjetskog rata, mirnodopskih vojnih invalida iz poraća i civilnih invalida iz Domovinskog rata, radi smanjenja razlika u odnosu na ukupna invalidska prava iz Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji. Pritom će se uvažavati Analiza pravnog i materijalnog položaja vojnih i civilnih invalida rata s prijedlogom mjera, koju je izradilo Ministarstvo rada i socijalne skrbi u studenom 2001. godine.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

2004. godina

U Ustavu Republike Hrvatske navedena su brojna osobna, politička, gospodarska, socijalna i kulturna prava, u čijem se sklopu nalaze i odredbe kojima se određuje poseban oblik zaštite osoba s invaliditetom. Ustavne su odredbe razrađene u brojnim propisima, slijedeći osnovno načelo posebne zaštite, ali u različitoj mjeri i na različit način, ovisno o sustavu u kojem se ta zaštita ostvaruje. Pojedina prava, kojima se omogućava integracija osoba s invaliditetom u društvo, ostvaruju se temeljem brojnih propisa kojima se reguliraju određena područja društvenog života svih građana ili se primjena odgovarajućih mjera realizira na temelju posebnih zakona.

S obzirom na različite iznose prava istog naziva, koja osobe s istom vrstom i stupnjem invaliditeta ostvaruju u različitim sustavima, potrebno je ujednačiti osnovni iznos tih novčanih davanja. U odnosu na okolnosti nastanka invalidnosti, u tom bi smislu valjalo odrediti dodatak na osnovni iznos pojedinog prava.

■ Aktivnost 1

Osnivanje Radne skupine

Postignuti rezultati

Osnovana Radna skupina

Suradne institucije

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti.

Utrošena sredstva

Ne iziskuje financijska sredstva.

■ **Aktivnost 2**

Analiza postojećeg stanja.

Postignuti rezultati

Izrađena je analiza zakonskih rješenja za korisnike prava iz Zakona o mirovinskom osiguranju, Zakona o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata, Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, te Zakona o socijalnoj skrbi u svrhu usklađivanja zakonodavno pravne zaštite osoba s invaliditetom, te poboljšanja njihove skrbi.

Suradne institucije

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti.

Utrošena sredstva

Ne iziskuje financijska sredstva.

7.2. Mjera 2. Utvrđivanje opsega i dinamike odvijanja procesa deinstitutionalizacije

Mjera 2: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi do kraja 2003. godine utvrdit će opseg i dinamiku odvijanja procesa deinstitutionalizacije, te provoditi mjere u svrhu realizacije navedenog i to u suradnji s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa u dijelu koji se odnosi na ustanove socijalne skrbi koje provode odgoj i obrazovanje djece s invaliditetom do 21. godine života.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

■ **Aktivnost**

Radi utvrđivanja opsega i dinamike odvijanja procesa deinstitutionalizacije, te stručne i financijske opravdanosti takvog načina zbrinjavanja, izrađena je Studija o deinstitutionalizaciji sustava posebnih skrbi u Republici Hrvatskoj. Temeljem ove studije izrađen je Prijedlog programa deinstitutionalizacije ustanova socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj koji će biti upućen Vladi Republike Hrvatske radi donošenja.

Postignuti rezultati

Izrađen Program deinstitutionalizacije ustanova socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj.

Suradne institucije

Stručno-znanstvene institucije, ustanove socijalne skrbi i nevladine organizacije.

Utrošena sredstva

- u 2003. godini: izrada Studije o deinstitutionalizaciji sustava posebnih skrbi u Republici Hrvatskoj

utrošeno = 600.000,00 kn

7.3. Mjera 3. Zakonsko rješenje o redefiniranju kriterija i naziva prava na osobnu invalidninu i prava na doplatak za pomoć i njegu

Mjera 3: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi do kraja 2003. godine izradit će odgovarajuće zakonsko rješenje u vezi s redefiniranjem kriterija i naziva prava na osobnu invalidninu i prava na doplatak za pomoć i njegu, u cilju određivanja dodatka na težu invalidnost neovisno o imovinskom cenzusu.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

■ Aktivnost

Donijet je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj skrbi (2003.), u svrhu poboljšanja rješenja važećeg zakona čija je primjena pokazala određene nejasnoće i nedostatke, te poboljšanja položaja osoba s invaliditetom kao socijalno osjetljive skupine. Zakonom je propisano ostvarivanje doplatka za pomoć i njegu neovisno o prihodu slijepim, gluhim i gluho-slijepim osobama.

Doplatak za pomoć i njegu u punom iznosu, neovisno o prihodu, među ostalim ostvaruju i slijepe, gluhe i gluho-slijepe osobe koje nisu osposobljene za samostalan život i rad, a u smanjenom iznosu ako su osposobljene za samostalan život i rad.

Izmijenjene su i odredbe o ostvarivanju osobne invalidnine, na način da se korisnicima u prihod ne uračunava alimentacija i pripadajući dio obiteljske mirovine, u svrhu postizanja kvalitetnijeg i pravednijeg novčanog zbrinjavanja osoba s tjelesnim ili mentalnim oštećenjem, te pružanja mogućnosti obitelji da skrbi o svom članu s invaliditetom u vlastitom domu.

Ujedno je propisano da osoba smještena u Dom za samostalno stanovanje može ostvariti pravo na osobnu invalidninu.

Postignuti rezultati

Ostvarivanja navedenih prava za širi krug korisnika.

Suradne institucije

Udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom.

Utrošena sredstva

Doplatak za pomoć i njegu u kući u 2003.	=	1.457.862,99 kn
Doplatak za pomoć i njegu u kući u 2004.	=	1.628.646,70 kn
<u>Ukupno</u>	=	<u>3.806.510,69 kn</u>
Osobna invalidnina u 2003.	=	132.246.840,00 kn
Osobna invalidnina u 2004.	=	151.070.523,00 kn
<u>Ukupno</u>	=	<u>283.317.363,00 kn</u>
Utrošena sredstva ukupno:		286.403.873,69 kn

7.4. Mjera 4. Stručna podloga o radu klubova za osobe s invaliditetom kao posebnog oblika rada u sustavu socijalne skrbi

Mjera 4: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi u suradnji s udrugama osoba s invaliditetom i udrugama koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom do kraja 2003. godine izradit će stručnu podlogu u vezi s programima rada klubova za osobe s invaliditetom kao posebnog oblika rada u sustavu socijalne skrbi, te razmotriti mogućnost pronalazaženja odgovarajućeg zakonskog rješenja.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

■ Aktivnost

Valja istaknuti da se izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj skrbi («Narodne novine», br. 103/03.) omogućilo udrugama pružanje skrbi izvan vlastite obitelji bez osnivanja doma, kao i usluga korisnicima socijalne skrbi, pod uvjetima i na način kako je uređeno tim zakonom.

Nadalje navodimo da udruge u skladu sa člankom 7. Zakona o udrugama («Narodne novine», br. 88/01), te ako je u skladu sa njihovim statutom, mogu imati ustrojstvene oblike, što razumijeva i klubove. Naime, riječ je o klubovima koji u okviru udruge mogu svoje aktivnosti provoditi na osnovi ponuđenih projekata sukladno objavljenim natječajima za financijsku potporu projektima udruga.

Postignuti rezultati

Prevenција institucionalizacije osoba s invaliditetom.

Poboljšanje usluga koje pružaju klubovi za osobe s invaliditetom.

Suradne institucije

Ustanove socijalne skrbi, udruge za osobe s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom.

Utrošena sredstva

Skrb izvan vlastite obitelji u 2003.	=	149.105.879,00 kn
Skrb izvan vlastite obitelji u 2004.	=	159.263.716,00 kn
Utrošena sredstva ukupno:		308.369.595,00 kn

7.5. Mjera 5. Program psihosocijalne rehabilitacije u domovima socijalne skrbi

Mjera 5: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi do kraja 2005. godine izradit će programe psihosocijalne rehabilitacije u domovima socijalne skrbi u skladu s potrebama, interesima i sposobnostima korisnika.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

■ Aktivnost

U postupku je izrada Okvirnog programa psihosocijalne rehabilitacije u sustavu socijalne skrbi, u skladu s potrebama, interesima i sposobnostima osoba s invaliditetom. Okvirni

program psihosocijalne rehabilitacije odnosit će se na osobe svih vrsta i stupnjeva invaliditeta, oba spola, svih dobnih skupina.

Takav Program psihosocijalne rehabilitacije sadržavat će sljedeće: obilježja pojedinog oštećenja (definicija, obilježja razvoja, teškoće i socijalizacija); programsku koncepciju (cilj programa, opis populacije, programske razine prema stupnjevima invaliditeta, oblike psihosocijalne rehabilitacije - vrste programa po dobi i stupnjevima pojedine vrste invaliditeta, razradu svakog plana i programa, stručne djelatnike koji sudjeluju u izvedbi programa, metodičke upute za provedbu programa - oblike rada, programske sadržaje, metode rada, načela za izradu individualnih programa, sredstva i pomagala); područja obuhvaćena programima rada (sadržaj svakog područja, ciljeve, metodičke upute za rad, povezanost s drugim područjima, sredstva, metode rada, osnovne sadržaje rada; te posebne stručne postupke i dodatni rehabilitacijski program, po potrebi).

Postignuti rezultati

Takav program odrazit će se na kvalitetu rada, a posebice na učinke rehabilitacije. Na taj način osigurat će se kontinuirana edukacija djelatnika socijalne skrbi s ciljem upoznavanja s novim metodama stručnog rada, stvoriti čvršće veze s lokalnom zajednicom u smislu razmjene životnih sadržaja institucije i zajednice, te intenzivirati aktivnosti u svrhu povratka osobe s invaliditetom u prirodnu sredinu.

Suradne institucije

Predstavnici resornih tijela, znanstveno-stručnih institucija, stručnjaci raznih profila iz sustava socijalne skrbi, predstavnici udruga za osobe s invaliditetom, udruga koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, kao i same osobe s invaliditetom.

Utrošena sredstva

Trenutačno ne iziskuje financijska sredstva

7.6. Mjera 6. Stručni skupovi i edukativni sastanci za djelatnike u sustavu socijalne skrbi

Mjera 6: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi kontinuirano će organizirati stručne skupove i edukativne sastanke za djelatnike u sustavu socijalne skrbi radi unapređivanja stručnog rada, te pravilnijeg postupanja prilikom ostvarivanja pojedinih prava.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

■ Aktivnost 1

Izrada Programa stručnog usavršavanja stručnih radnika u djelatnosti socijalne skrbi.

Postignuti rezultati

Permanentno obrazovanje stručnjaka.

Suradne institucije

Ustanove socijalne skrbi.

Utrošena sredstva

Ne iziskuje financijska sredstva

■ Aktivnost 2

Provedba Programa stručnog usavršavanja stručnih radnika u djelatnosti socijalne skrbi.

Postignuti rezultati – 2003. godina

Nerijetko se događa da osobe s invaliditetom i njihove obitelji zbog neznanja i neobaviještenosti ne ostvare prava koja im pripadaju ili ih ne ostvare pravovremeno, što izaziva nezadovoljstvo i osjećaj da su ostavljeni da sami svladavaju teškoće u kojima su se našli. Za učinkovitu i sveobuhvatnu skrb, ističe se važnost pružanja brzih i dostupnih informacija o ostvarivanju pojedinih prava, posebice ako se uzme u obzir širok spektar prava koja osobe s invaliditetom ostvaruju u različitim sustavima. Stoga se ističe potreba kontinuirane edukacije stručnjaka u smislu što jednostavnijeg i mjerodavnijeg postupanja prilikom ostvarivanja pojedinih prava.

U 2003. godini održano je savjetovanje s temom «Pristup socijalnim pravima u Hrvatskoj», na kojem se, između ostalog, raspravljalo i o socijalnim pravima osoba s invaliditetom, posebice u odnosu na zdravstvenu zaštitu, profesionalnu orijentaciju, osposobljavanje za produktivni rad, zapošljavanje, socijalnu skrb, socijalnu integraciju i okruženje. Svrha je ove rasprave bila prikazati osnovna prava u postojećem sustavu socijalne sigurnosti u Republici Hrvatskoj koja mogu ostvariti osobe s invaliditetom, naznačiti poteškoće u ostvarivanju tih prava, te mogućnosti jednakopravnog uključivanja osoba s invaliditetom u kulturne, socijalne i političke aktivnosti, uključujući i mogućnost sudjelovanja na profesionalnoj razini, te dati prijedlog smjernica za poboljšanje pristupa socijalnim davanjima. Za predstavnike ustanova socijalne skrbi također su održane radionice radi upoznavanja s tijekom reforme sustava socijalne skrbi koja između ostalog obuhvaća i područje deinstitutionalizacije, pri čemu su sudionici aktivno sudjelovali u raspravama.

Suradne institucije

Predstavnici resornih tijela, znanstveno-stručnih institucija, stručnjaci raznih profila iz sustava socijalne skrbi, te ustanove socijalne skrbi.

Utrošena sredstva

2.088.318,60 kuna

Postignuti rezultati – 2004. godina

Održana su četiri regionalna seminara za stručne radnike centara za socijalnu skrb pod nazivom «Primjena postupnih odredbi i metoda stručnog rada» u Novom Vinodolskom.

Suradne institucije

Djelatnici centara za socijalnu skrb koji rade na poslovima zaštite osoba s invaliditetom.

Utrošena sredstva

869.169,39 kuna

8. Područje djelovanja – KOORDINACIJA I INFORMIRANJE

8.1. Mjera 1. Izvješće o usklađenosti važećih zakona u Republici Hrvatskoj s temeljnim međunarodnim ugovorima

Mjera 1: Povjerenstvo Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom u cilju preispitivanja usklađenosti važećih zakona u Republici Hrvatskoj s temeljnim međunarodnim ugovorima izradit će izvješća o njihovoj usklađenosti, te će u slučajevima neusklađenosti dati prijedloge za izmjene i dopune zakona.

Nositelj mjere: POVJERENSTVO VLADE REPUBLIKE HRVATSKE ZA OSOBE S INVALIDITETOM

■ Aktivnost

Praćenje procesa usklađivanja zakonodavstva u Republici Hrvatskoj s temeljnim međunarodnim dokumentima.

Postignuti rezultati

Većina međunarodnih dokumenata po svojoj prirodi nema obvezujući karakter, ali Vlada Republike Hrvatske prepoznala ih je kao vrlo značajne za osobe s invaliditetom i njihov sadržaj unijela u nacionalne politike, strategije i programe s ciljem osiguravanja prava svih osoba s invaliditetom i izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom.

Potaknuta Općom deklaracijom o pravima čovjeka, Deklaracijom o pravima osoba s invaliditetom, Rezolucijom o sprečavanju invaliditeta i rehabilitaciji osoba s invaliditetom, Smjernicama Ujedinjenih naroda za osnutak i razvoj nacionalnih koordinacijskih tijela za invalidnost iz 1990. godine, Konvencijom o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Pekinškom deklaracijom i Akcijskom platformom, Svjetskim programom Ujedinjenih naroda djelovanja za mlade do 2000. i poslije iz 1996. godine, Standardnim pravilima o izjednačivanju mogućnosti za osobe s invaliditetom Ujedinjenih naroda iz 1993. godine, Međunarodnom klasifikacijom funkcioniranja, invalidnosti i zdravlja, Vlada Republike Hrvatske kontinuirano poduzima dodatne akcije u svrhu izjednačavanja prava osoba s invaliditetom s ostalim članovima zajednice te potiče razvijanje svijesti o pravima, potrebama, potencijalu i doprinosu osoba s invaliditetom u zajednici.

Republika Hrvatska je temeljem notifikacije o sukcesiji od 8. listopada 1991. godine postala strankom većeg broja multilateralnih ugovora iz područja ljudskih prava što joj je omogućilo preuzimanje međunarodnih instrumenata u svoje zakonodavstvo, a čija primjena u hrvatskom zakonodavstvu počiva na članku 140. Ustava Republike Hrvatske. Primarna odgovornost za provedbu međunarodnih instrumenata na području zaštite ljudskih prava leži u okviru državne uprave dok je sudbena zaštita osigurana kroz pravosudni sustav.

U cilju osiguranja sukladnosti nacionalnog zakonodavstva s relevantnim međunarodnim instrumentima kojih je Republika Hrvatska stranka, Vlada je pokrenula redoviti proces preispitivanja zakonodavstva s namjerom ostvarivanja harmonizacije nacionalnog

zakonodavstva s međunarodnim standardima na području zaštite ljudskih prava, kao i osiguranja redovitog osuvremenjivanja zakonodavstva na području ljudskih prava u skladu s najnovijim razvitkom međunarodnih standarda zaštite ljudskih prava.

Posebna pozornost je posvećena provedbi zaključaka i preporuka različitih međunarodnih tijela nadležnih za zaštitu ljudskih prava (posebice tzv. ugovornih tijela u okviru Ujedinjenih naroda) u svezi s ocjenom provedbe relevantnih međunarodnih ugovora od strane Republike Hrvatske. To je dovelo do značajnih izmjena u nacionalnom zakonodavstvu, a posebice na području zaštite ravnopravnosti spolova i zaštite prava djeteta, uvođenjem novih institucija kao što su pravobranitelj/ica za ravnopravnost spolova i pravobranitelj/ica za djecu.

Uz međunarodne ugovore sklopljene i potvrđene u skladu s Ustavom, koji čine dio unutarnjega pravnog poretka Republike Hrvatske i po pravnoj su snazi iznad zakona, Republika Hrvatska ugrađuje u zakone i praksu državnih tijela i značajne međunarodne instrumente koji nisu pravno obvezujući.

Suradne institucije

Utrošena sredstva

8.2. Mjera 2. Poticanje i osnaživanje rada savjetovališta na području Republike Hrvatske

Mjera 2: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti do kraja 2004. godine izradit će prijedlog poticanja i osnaživanja rada savjetovališta na području Hrvatske. Rad savjetovališta obuhvaćao bi individualni i grupni rad s osobama s invaliditetom i njihovim obiteljima kako bi se upoznali s prirodom oštećenja, prognozom razvoja invalidnosti, te potrebom i mogućnostima što ranijeg stručnog tretmana. Tu bi im se ujedno pomagalo u prevladavanju obiteljskih teškoća, te informiralo o najpovoljnijim pravima i oblicima zaštite. U rad savjetovališta bili bi uključeni stručnjaci različitih profila u odnosu na pojedina područja od značenja za osobe s invaliditetom (zdravstvo, socijalna skrb, odgoj i obrazovanje, mirovinsko osiguranje i dr.).

Nositelj mjere: MINISTARSTVO OBITELJI, BRANITELJA I MEĐUGENERACIJSKE SOLIDARNOSTI

■ Aktivnost

Izrada programa poticanja i osnaživanja savjetovališta za osobe s invaliditetom.

Postignuti rezultati

U izradi je Program rada savjetovališta za osobe s invaliditetom i njihovih obitelji koji će se povoditi unutar Obiteljskih centara čiji osnivač je Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti na području Republike Hrvatske. Ova savjetovališta će obuhvaćati individualni i grupni rad s osobama s invaliditetom i njihovim obiteljima kako bi ih se upoznalo s prirodom oštećenja, prognozom razvoja invalidnosti, te potrebom i mogućnostima što ranijeg stručnog tretmana i drugo. Tu bi im se ujedno pomagalo u

prevladavanju obiteljskih teškoća, te informiralo o najpovoljnijim pravima i oblicima zaštite. U izradu Programa i rad savjetovališta bit će uključeni stručnjaci različitih profila u odnosu na pojedina područja od značenja za osoba s invaliditetom (zdravstvo, socijalna skrb, odgoj i obrazovanje, mirovinsko osiguranje, zapošljavanje, graditeljstvo i prostorno uređenje, i drugo) u cilju osnaživanja osoba s invaliditetom i njihovih obitelji. Za realizaciju ove aktivnosti potrebo je: izraditi analizu obitelji osoba s invaliditetom i njihovih potreba; provesti pilot projekte savjetovališta za osoba s invaliditetom počevši od postojećih Obiteljskih centara u Dubrovniku, Šibeniku, Karlovcu i Vinkovcima; te izraditi programe poticanja i osnaživanja novih savjetovališta.

Suradne institucije

Utrošena sredstva

8.3. Mjera 3. Usklađivanje hrvatskog zakonodavstva i prakse zaštite invalida Domovinskog rata sa smjernicama Europske unije

Mjera 3: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti u suradnji s Ministarstvom europskih integracija do kraja 2004. godine donijet će provedbene akte u skladu sa zakonodavstvom i praksom Europske unije. Time će se omogućiti suvremenija i adekvatnija zaštita invalida Domovinskog rata kao dijela opće populacije osoba s invaliditetom.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO OBITELJI, BRANITELJA I MEĐUGENERACIJSKE SOLIDARNOSTI

■ Aktivnost

Postignuti rezultati

Provedba navedene mjere je u tijeku.

Suradne institucije

Utrošena sredstva

8.4. Mjera 4. Međuresorna koordinacija u vezi s donošenjem propisa i stručno savjetovanje svih sudionika provedbe politike za osobe s invaliditetom u četiri regionalna centra

Mjera 4: Povjerenstvo Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom osigurat će međuresornu koordinaciju, posebice u vezi s donošenjem propisa radi učinkovitijeg i racionalnijeg djelovanja. U tu će svrhu u četiri regionalna centra organizirati stručno savjetovanje za sve sudionike provedbe politike za osobe s invaliditetom u toj regiji u cilju što bolje međusobne informiranosti, koordinacije rada i senzibilizacije javnosti.

Nositelj mjere: POVJERENSTVO VLADE REPUBLIKE HRVATSKE ZA OSOBE S INVALIDITETOM

■ **Aktivnost**

Osiguravanje međuresorske koordinacije.

Postignuti rezultati

Sukladno zaključku Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom insistira se na usuglašavanju izmjena i dopuna postojećih zakona kao i donošenju novih zakona vezanih uz osobe s invaliditetom.

Suradne institucije

Utrošena sredstva

■ **Aktivnost**

Organiziranje stručnih savjetovanja u četiri regionalna centra

Postignuti rezultati

Nakon prihvaćanja Izvješća o provedbi Nacionalne strategije jedinstvene politike za osobe s invaliditetom od 2003. do 2006. godine, od strane Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom, tijekom 2005. godine organizirat će se Okrugli stol u jednom regionalnom centru na kojem će tijela državne uprave, kao nositelji pojedinih mjera te predstavnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dati svoja izvješća o provedbi Nacionalne strategije u proteklom razdoblju te predložiti smjernice za daljnju provedbu.

Suradne institucije

Utrošena sredstva

8.5. Mjera 5. Izjednačavanje prava istog naziva u nadležnosti različitih sustava

Mjera 5: Vlada Republike Hrvatske do kraja 2006. godine poduzet će mjere radi izjednačavanja prava istog naziva u nadležnosti različitih sustava. S obzirom na različite iznose prava istog naziva, koja osobe s istom vrstom i stupnjem invaliditeta ostvaruju u različitim sustavima, potrebno je ujednačiti osnovni iznos tih novčanih davanja. U odnosu na okolnosti nastanka invalidnosti, u tom bi smislu valjalo odrediti dodatak na osnovni iznos pojedinog prava.

Nositelj mjere: VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva osnovali

su Radnu skupinu čija zadaća je uskladiti zakonodavno pravnu zaštitu u svrhu što ravnopravnijeg položaja i zaštite vojnih i civilnih invalida rata i sudionika II svjetskog rata, mirnodopskih vojnih invalida iz poraća i civilnih invalida iz Domovinskog rata, radi smanjenja razlika u odnosu na ukupna invalidska prava iz Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji. Sukladno navedenom, rezultat rada ove Radne skupine trebao bi biti temelj za realizaciju ove mjere do kraja 2006. godine.

8.6. Mjera 6. Usklađivanje propisa na osnovi prethodno pripremljenih odgovarajućih stručnih analiza i elaborata

Mjera 6: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa do kraja 2006. godine uskladit će propise na osnovi prethodno pripremljenih odgovarajućih stručnih analiza i elaborata.

Nositelj mjere: MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

■ Aktivnost

Napominjemo da je realizacija ove mjere predviđena do kraja 2006. godine. Stoga ista još uvijek nije u potpunosti realizirana. Naime, svaki izrađeni propis u obliku prijedloga dostavlja se na mišljenje resornim tijelima.

8.7. Mjera 7. Vođenje računa pri izradi dopisa da postupak za ostvarivanje prava osoba s invaliditetom bude što jednostavniji

Mjera 7: Tijela državne uprave u suradnji s uredima državne uprave u županijama i tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave pri izradi novih propisa vodit će računa o tome da postupak za ostvarivanje prava osoba s invaliditetom bude što jednostavniji.

Nositelj mjere: TIJELA DRŽAVNE UPRAVE

Napomena: Izvješće o provedbi ove mjere nismo zaprimili.

8.8. Mjera 8. Priručnik o uvjetima i načinima ostvarivanja prava osoba s invaliditetom u sustavu socijalne sigurnosti

Mjera 8: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti do kraja 2004. godine izradit će priručnik radi informiranja javnosti o uvjetima i načinu ostvarivanja prava osoba s invaliditetom u sustavu socijalne sigurnosti, koji će se redovito ažurirati. Priručnik mora biti dostupan svim kategorijama osoba s invaliditetom. U izradi priručnika nužno je sudjelovanje svih mjerodavnih tijela koja se u okviru svog djelokruga rada bave problematikom osoba s invaliditetom.

**Nositelj mjere: MINISTARSTVO OBITELJI, BRANITELJA I
MEĐUGENERACIJSKE SOLIDARNOSTI**

■ **Aktivnost**

Prikupljanje podataka i priprema priručnika o uvjetu i načinu ostvarivanja prava osoba s invaliditetom u sustavu socijalne sigurnosti.

Postignuti rezultati

U tijeku je prikupljanje podataka o uvjetima i načinu ostvarivanja prava osoba s invaliditetom u sustavu socijalne sigurnosti prema vrsti oštećenja u koje su uključeni savezi udruga osoba s invaliditetom. Objedinjavanje podataka izvršit će Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti. Priručnik će biti tiskan i objavljen na web stranicama Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti.

Suradne institucije

Udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom.

Utrošena sredstva

8.9. Mjera 9. Prijevodi i tiskanje međunarodnih dokumenata

Mjera 9: Povjerenstvo Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom do kraja 2003. godine osigurat će prijevode svih međunarodnih dokumenata značajnih za osobe s invaliditetom, te će ih do kraja 2004. godine tiskati u crnom tisku i na Brailleovom pismu ili u audio zapisu.

Nositelj mjere: POVJERENSTVO VLADE REPUBLIKE HRVATSKE

■ **Aktivnost**

Prikupljanje međunarodnih dokumenata koji su značajni za osobe s invaliditetom.

Postignuti rezultati

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti sustavno prikuplja međunarodne dokumente koji su značajni za osobe s invaliditetom. U tijeku je stvaranje baze podataka o međunarodnim dokumentima koji su značajni za osobe s invaliditetom.

Suradne institucije

Utrošena sredstva

Ne iziskuje financijska sredstva

■ **Aktivnost**

Prijevod i tiskanje međunarodnih dokumenta koji su značajni za osobe s invaliditetom

Postignuti rezultati

Tijekom 2003. godine prevedeni su i na crnom tisku tiskani slijedeći dokumenti Vijeća Europe:

- Kohlearni implantati u gluhe djece
- Strategije zapošljavanja za promicanje jednakih mogućnosti osoba s invaliditetom na tržištu rada
- Utjecaj novih tehnologija na kvalitetu života osoba s invaliditetom
- Zakonodavstvo usmjereno protiv diskriminacije osoba s invaliditetom.

U 2004. godini tiskan je, i na obilježavanju Međunarodnog dana osoba s invaliditetom u Vukovaru 03. prosinca 2004. godine, predstavljen prijevod «Nacrta sveobuhvatne i cjelovite međunarodne konvencije o zaštiti i promicanju prava i dostojanstva osoba s invaliditetom» Ujedinjenih narodna.

Suradne institucije

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom.

Utrošena sredstva

250.000,00 kuna

8.10. Mjera 10. Osmišljavanje javnih djelovanja za obilježavanje datuma koji su vezani uz promicanje ljudskih prava i unapređenje položaja osoba s invaliditetom

Mjera 10: Povjerenstvo Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom u suradnji s udrugama osoba s invaliditetom i udrugama koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom svake će godine osmisliti javna djelovanja za obilježavanje datuma koji su vezani uz promicanje ljudskih prava i unapređenje položaja osoba s invaliditetom.

Nositelj mjere: POVJERENSTVO VLADE REPUBLIKE HRVATSKE ZA OSOBE S INVALIDITETOM

■ **Aktivnost 1**

Program za obilježavanje 2003. – Europske godine osoba s invaliditetom

Postignuti rezultati

U svrhu obilježavanja Europske godine osoba s invaliditetom u Hrvatskoj je, u Vladinom Povjerenstvu za osobe s invaliditetom, osnovan Odbor za obilježavanje Europske godine osoba s invaliditetom. Zadaća Odbora bila je osmišljavanje Programa aktivnosti za obilježavanja 2003. – Europske godine osoba s invaliditetom.

U sklopu Programa provedene su slijedeće aktivnosti:

1. Izrađeni su odgovarajući plakati i letci u svrhu obilježavanja 2003. – Europske godine osoba s invaliditetom ističući slogan «O nama uvijek s nama»;
2. Organiziran je Okrugli stol na temu «Invaliditet kao društvena odgovornost»;
3. Tiskana je jedinstvena edukacijska slikovnica za djecu pod nazivom «Bontončić ili kako svima biti prijatelj» koju je izdao Hrvatski savez udruga tjelesnih invalida te koja je prevedena na nekoliko jezika;
4. Hrvatski savez slijepih:
 - a. tijekom godine kontinuirano je provodio senzibilizaciju djece i mladih u osnovnim i srednjim školama za problematiku osoba s invaliditetom;
 - b. organizirano je javnu promociju projekta GLS – govorni linux za slijepe s ciljem omogućavanja slijepim osobama jednostavnije korištenje računala;
 - c. javno je promovirao web stranicu za slijepe s ciljem omogućavanja slijepim studentima bolju informatičku pismenost kroz upotrebu interneta;
 - d. izdao je knjigu «Slijepi za slijepe» kojim se prikazuje razvojni put rehabilitacije i zapošljavanja slijepih djelovanjem udruge slijepih,
5. Organizirana je škola za voditelje udruga invalida namijenjena njihovoj boljoj edukaciji vezano uz vođenje udruge, javno zagovaranje, pisanje programa i projekata i slično;
6. U Hrvatskom narodnom kazalištu održana je predstava «Slavonski Odisej» u kojoj se oštećenje prikazuje kao prednost;
7. Održan je veliki gala koncert Kulturno umjetničkog društva «LADO» pod nazivom «LADO za osobe s invaliditetom» uz sudjelovanje plesača s oštećenjem sluha.

Suradne institucije

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Pravni fakultet, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, znanstvene institucije, predstavnici vladinih tijela.

Utrošena sredstva

200.000,00 kuna

■ Aktivnost 2

Program za obilježavanje 3. prosinca – Međunarodnog dana osoba s invaliditetom

Postignuti rezultati

U organizaciji Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske i Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske u Vukovaru je obilježen Međunarodni dan osoba s invaliditetom. Tom prigodom potpredsjednica Vlade, ministrica obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i predsjednica Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom gospođa Jadranka Kosor, kao pokroviteljica obilježavanja Međunarodnog dana osoba s invaliditetom na nacionalnoj razini, pustila je u uporabu novosagrađenu rampu za pristup osobama s invaliditetom ispred Doma zdravlja u Vukovaru. Nakon otvaranja rampe uslijedila je tradicionalna manifestacija «Podsjećamo – upozoravamo»

povorkom od Doma zdravlja Vukovar do Spomen križa, pri čemu su sudionici nosili transparente s natpisima kojim pozivaju odgovorne da osobama s invaliditetom omoguće «život bez barijera». U radničkom domu u Borovu Naselju potpredsjednica je potpisala s predstavnicima udruga osoba s invaliditetom Povelju o realizaciji programa «Zajedno za pristupačnu Hrvatsku».

Tom prigodom između Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i predstavnika devet hrvatskih gradova – Belog Manastira, Belišća, Donjeg Miholjca, Đurđevca, Novske, Slatine, Valpova Virovitice i Vukovara – potpisani su ugovori o suradnji na projektima rješavanja pristupačnosti objektima osoba s invaliditetom za čiju realizaciju je u tijeku 2004. godine Ministarstvo izdvojilo **1.434.958,98 kuna** i to kako slijedi:

- na području Belog Manastira – prilagođena dva objekta – utrošeno - 395.715,01 kuna
- na području Belišća – prilagođena tri objekta – utrošeno - 33.167,84 kuna
- na području Donjeg Miholjca – prilagođena dva objekta – utrošeno - 145.810,56 kuna
- na području Đurđevca – prilagođen jedan objekt – utrošeno - 14.260,27 kuna
- na području Novske – prilagođen jedan objekt – utrošeno - 41.339,70 kuna
- na području Slatine – prilagođen jedan objekt – utrošeno - 242.609,20 kuna
- na području Valpova – prilagođena tri objekta – utrošeno - 150.075,86 kuna
- na području Virovitice – prilagođena dva objekta – utrošeno - 321.905,88 kuna
- na području Vukovara – prilagođena dva objekta – utrošeno - 90.074,66 kuna

Za 2005. godinu, u istu svrhu, u razdjelu Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti osigurana su sredstva u iznosu od **1.500.000,00 kuna**.

Suradne institucije

Udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom.

Utrošena sredstva

40.000,00 kuna

■ Aktivnost 3

Program za obilježavanje prigodnih datuma značajnih za osobe s invaliditetom.

Postignuti rezultati

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti u suradnji s Povjerenstvom Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom, povodom obilježavanja «Dana bijelog štapa», doniralo je Hrvatskom savezu slijepih 500.000,00 kuna za nabavku školskih udžbenika slijepoj i slabovidnoj djeci.

Povodom obilježavanja Međunarodnog dana gluhih članovi Povjerenstva za osobe s invaliditetom sudjelovali su na svečanosti obilježavanja Dana gluhih osoba koji je organizirao Hrvatski savez gluhih.

Povjerenstvo Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom obilježilo je, 2004. godine, Nacionalni dan osoba s dječjom i cerebralnom paralizom sudjelovanjem na proslavi 35. godišnjice rada Hrvatskog saveza udruga dječje i cerebralne paralize u koncertnoj dvorani «Vatroslav Lisinski», a 2005. godine sudjelovanjem članova

Povjerenstva na otvaranju novog prostora namijenjenog Društvu osoba s dječjom i cerebralnom paralizom.

Povodom obilježavanja Međunarodnog dana obitelji Povjerenstvo Vlade Republike Hrvatske organiziralo je Okrugli stol na temu «Obitelj osoba s invaliditetom».

Suradne institucije

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom.

Utrošena sredstva

525.000,00 kuna

9. ZAVRŠNE ODREDNICE

*Na prijedlog Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom do kraja 2005. godine razmotrit će se mogućnost uvođenja Pravobranitelja za osobe s invaliditetom. Prijedlog nacrtu Zakona o Pravobranitelju za osobe s invaliditetom izradila je Radna skupina imenovana od strane Povjerenstva, a u čijem sastavu su bili uključeni predstavnici državnih tijela, znanstvenih institucija, udruga osoba s invaliditetom i udruga koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom.

10. ANALIZA STANJA PROVEDBE NACIONALNE STRATEGIJE JEDINSTVENE POLITIKE ZA OSOBE S INVALIDITETOM OD 2003. GODINE DO 2006. GODINE PREMA PODRUČJU DJELOVANJA

PODRUČJE DJELOVANJA	UKUPAN BROJ MJERA	STANJE PROVEDBE MJERE		
		REALIZIRANA	U TIJEKU	NEREALIZIRANA
Obitelj i civilno društvo	14	5	7 (4 mjere provode se kontinuirano)	2
Zdravlje, šport i rekreacija	8	0	7 (5 mjera provodi se kontinuirano)	1
Obrazovanje	12	1	10 (4 mjere provode se kontinuirano)	1
Profesionalna rehabilitacija, zapošljavanje i rad	4	0	4	0
Stanovanje, mobilnost i pristupačnost	11	2	8 (3 mjere provode se kontinuirano)	1
Mirovinsko osiguranje	5	1	1	3
Socijalna pomoć i skrb	6	2	4 (2 mjere provode se kontinuirano)	0
Koordinacija i informiranje	10	1	5 (1 mjera provodi se kontinuirano)	4
UKUPNO	70	12	46 (19 mjera provodi se kontinuirano)	12